

Predsednik SDGZ
Niko Tenze
o gospodarski krizi,
ki ji žal še ni videti
konca

Tudi na tržaškem Krasu prvi
dvojezični planinski smerokazi

Onesnaževanje Korna, minister
zahteva obvezo Slovenije

The Queen Symphony
na Dvoru v Števerjanu

Primorski dnevnik

NEDELJA, 24. JUNIJA 2012

št. 148 (20.471) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 € CENA V SLOVENIJI 1,20 €

»Cime irredente« niso več takšne

SANDOR TENCE

V osemdesetih letih prejšnjega stoletja je v Trstu deloval odbor za obrambo italijanstva mesta, v katerega se je včlanilo tudi tržaško planinsko društvo Alpina delle Giulie. Nekateri člani društva se s tem niso strinjali, stvar se je končala na sodišču in obenem v zelo zanimivi knjigi Livia Sirovicha Cime irredente. Gre za neke vrste zgodovinski potopis, ki v luči dejavnosti italijanskih planinskih društev predstavlja ekcese in tudi protislovja nacionalističnega Trsta.

Pred tridesetimi leti se je del tržaških planincev boril za zaščito »ogroženega« italijanstva (ogrožali smo ga seveda Slovenci), danes pa taisti planinci postavljajo dvojezične planinske smerokaze. Sicer ne člani Alpine delle Giulie, temveč člani sorodnega društva XXX Ottobre, oba sta včlanjena v italijansko planinsko zvezo CAI. Stvari se spreminjajo, tudi tam, kjer smo mislili, da se ne bodo.

Planinstvo že po definiciji ne pozna državnih mej in tuji mu bi morali tudi nacionalizmi in narodnostni predsodki, v resnici pa ni vedno tako. Dovolj, da pogledamo kaj se še danes dogaja na Južnem Tirolskem z gorskimi smerokazi, planinskimi kočami in celo z dolomitskimi vrhovi.

Zveza CAI je pred nekaj meseci postavila v devinsko-nabrežinski občini table le z italijanskimi imeni. Prišlo je do upravičenih protestov in kmalu zatem so enojezične table nadomestili z dvojezičnimi, ki se sedaj pojavljajo tudi na tržaškem Krasu.

RIO+20 - V petek se je v Braziliji sklenila konferenca ZN o trajnostnem razvoju

Za vodstvo uspeh, za nevladnike polom

Na konferenci je sodelovalo 50 tisoč udeležencev

NA PREDVEČER SV. IVANA - Starodavna tradicija

Kresovi dobre nade

Številna društva priredila tradicionalna kresovanja - Na Rožniku podelili literarno nagrado kresnik

TRST - Na predvečer Sv. Ivana so sinoči marsikje zagoreli kresovi. Na Tržaškem (na sliki kres pri Sv. Ivanu, foto Kroma), Goriškem, v Benečiji in Sloveniji so jih ljudje prižgali z željo, da bi v ognju zgoreli zli duhovi, a tudi te-

žave, ki jih v današnjem času res ne manjka. In da bi bili naslednji meseci za vse vsaj za spoznanje prijetnejši.

V Ljubljani je najbolj slavnostno bilo na Rožniku, kjer so podelili 22. nagrado kresnik, Delovo nagrado za naj-

boljši slovenski roman preteklega leta. Po dolgem pričakovanju je naposled le postalo jasno, kdo bo letos prižgal ogenj: čast je pripadla Andreju E. Skubicu za roman Koliko si moja?.

Na 19. strani

RIO DE JANEIRO - V brazilskem Riu de Janeiru se je v petek sklenila tri-dnevna konferenca ZN o trajnostnem razvoju Rio+20. Z okrog 50.000 udeleženci je bila največje tovrstno zborovanje doslej, ki pa je po mnenju nevladnih organizacij s sklepnim dokumentom razočarala. EU je dokument sicer podprla, čeprav bi si na več področjih želela bolj ambiciozne opredelitve. Nasprotno je konferenco kot velik uspeh označil njen generalni sekretar Sha Zukang. Kot je zatrdil, je bil Rio+20 namenjen uresničevanju dogovorjenega in konkretnim ukrepom.

Na 23. strani

Pokrajina Trst zahteva
od predsednika FJK
Tonda denar za Kras

Na 3. strani

Emir Kusturica uvedel
glasbeni niz v Briščikih

Na 4. strani

Jesenska simfonična
sezona gledališča Verdi

Na 5. strani

Slovenski urad v Gorici
čaka na prevajalca

Na 9. strani

kakšna usoda
na s čaka

BARICH di Mariano Kerpan & Figli Snc
ul. Gambini 55/b - 34141 Trst TS
Tel. 040395090 - Fax 040943771
info@barichascensori.it - www.barichascensori.it

- dvigala
- dvizne ploščadi
- servis in popravila
- modernizacija obstoječih dvigal
- klicni center 24 ur na dan

DAL 1954
AL VOSTRO SERVIZIO

GRUPPO
SELE
www.selesrl.com

CSQ
N. IT-8502

Trgovina s prehranskimi dopolnili,
olji in kozmetičnimi izdelki znamke

planet zdravja
planet of health

Viva
(Vida Legiša)

OLJE 90
Po sončenju
29,75€
23,00€

OLJE 88
29,75€
20,00€

Sesljan, 54/D, tel. 040 299314
(ob trgovini koles Motorbike, blizu hotela Ai sette nani).

SDGZ - Pogovor s predsednikom Nikom Tenzetom pred jutrišnjim 36. občnim zborom

Za internacionalizacijo podjetij in povratek k produktivni dejavnosti

OPČINE - V razstavnih dvorani Združene kraške banke na Opčinah bo jutri ob 18.30 36. občni zbor Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, ki ga bo obogatilo tudi predavanje specialiste za kadrovske področje Alenke Stanič o tem, kaj moramo storiti danes, da bomo uspešni jutri. Zanimalo nas je, kako SDGZ spremlja bliskovito spreminjanje razmer na gospodarskem trgu oz. kako kljubuje težavam, tako da smo se pred občnim zborom pogovorili s predsednikom Nikom Tenzetom.

»Naša organizacija ima precej dela predvsem z evropskimi projekti. Veliko izmed teh je dolgoročnih in ciljajo na čezmejni razvoj, se pravi, da našim članom ponujajo možnost poslovanja na obeh straneh nekdanje meje. Usmerjeni so namreč predvsem v usklajevanje zakonodaje in spoznavanje kritičnih točk v poslovanju, zlasti z birokratskega vidika.

S polno paro poteka tudi delo servisnih podjetij - Servisa in Euroservisa, ki ravno zaradi izvajanja evropskih projektov in plodnega sodelovanja s Slovenijo pridobivata mednarodne konotacije, predvsem glede vse pogostejšega servisiranja slovenskih podjetij, ki prihajajo v Italijo. To je ne nazadnje tudi eden izmed ciljev našega delovanja - nuditi pomoč slovenskim podjetjem na italijanskem trgu, da bi lahko lojalno konkurirala z našimi ter spoštovala vsa davčna in birokratska pravila. Tuja podjetja želimo izenačiti z našimi, tako da bi zdrava konkurenca temeljila le na kakovosti opravljenega dela in ne na finančnih koristih, tako da ne bi bilo nobenega favoriziranja slovenskih podjetij. Jasno je namreč, da priliva iz Slovenije ne moremo zaustaviti, ga pa lahko uokvirimo s postavitvijo nekaterih uvol, ki veljajo tako za ene kot za druge.«

Kakšna pa je slika domačega gospodarstva. Ga posledice finančne in gospodarske krize še vedno dušijo?

Še pred dvema letoma sem optimistično napovedoval konec krize oz. zdelo se mi je, da se na koncu tunela nekaj svetlika. Pa sem se motil, saj krizo še vedno hudo občutimo. Sicer pa ostajam optimist, saj se kriza ni lotila vseh področij na enak način. Špediterstvo in gradbeništvo sta bila na primer doslej najbolj oškodovana sektorja. Nikakor pa nečem posploševati, saj ne velja za vse isto - bolj dinamična podjetja, ki so zaradi krize spremenila način dela in razširila svoj delokrog, so namreč manj občutila recesijo.

Če se zaustavimo pri gostinstvu oz. z njim povezanim turizmu, bomo izvedeli, da v naši deželi narašča. Vendar ni vse zlato, kar se sveti, saj gre za rast nekoliko skromnejšega turizma. Potrošniška moč je še vedno zelo šibka, tako da kljub uspešni kampanji za razvoj turizma pri nas, ne moremo mimo dejstva, da ljudje nimajo denarja.

Razpolagate morda s podatki o podjetjih oz. obratih, ki so šla v stečaj?

K sreči v zadnjem letu nismo doživeli nič hujšega. Lani je bilo stanje veliko bolj zaskrbljujoče, saj se je več podjetij znašlo v težavah, kakor Graphart na primer. Sicer pa se razmere tudi tu spreminjajo: saldo med odprtimi in zaprtimi podjetji kaže v primerjavi z lanskim letom na negativen trend, ampak je to le posledica lanskega poslovanja. Naj navedem primer velikega gradbenega podjetja z 20 uslužbenci, ki je moralo v stečaj: takoj zatem se je iz njega rodilo 10 manjših individualnih podjetij, ki so po enem letu zaprli. Lahko bi ocenil, da je 70 odstotkov podjetij v t.i. stand by, se pravi, da čakajo na razvoj dogajanj - ali na zaprtje ali na rast.

Kakšna je lanska poslovna bilanca?

Lansko poslovno leto je bilo pozitivno tudi zaradi evropskih projektov, ki jih vodimo. Število članov ostaja v glavnem nespremenjeno: teh je približno 600, medtem ko šteje Servis še dodatnih okrog 400, ki pa niso člani združenja, saj so italijanska in tuja podjetja.

Predsednik Slovenskega deželnega gospodarskega združenja Niko Tenze

ARHIV PD

Nam bi morda zaupal, katere so strateške usmeritve organizacije?

Pri SDGZ ciljamo na internacionalizacijo podjetij, se pravi na to, da bi bila podjetja zlasti na obrtniškem področju bolj prožna oz. kakor pravi naš direktor, da bi jim bilo vseeno, ko bi delala v Trstu ali v Kopru. Na zadnjih srečanjih s partnerskimi organizacijami v Sloveniji in deželi FJK smo med drugim ugotovili, da bi se bilo treba povrniti nazaj, to je k produktivni dejavnosti. V letih so se namreč naša podjetja osredotočila na servisiranje in produktivna dejavnost je bila zaradi konkurence opuščena. Bodočnost pa je tudi v tem, saj bi lahko naša podjetja prodrla na nove trge, kar bi morda spodbudilo tudi znatnejši pristan mladih.

Ko svta že pri mladih, zanima me, kako jih SDGZ uvaža v gospodarski svet?

Nekateri evropski projekti predvidevajo tudi spodbujanje vključevanja mladih, predvsem izmenjavo delovne prakse med slovenskimi mladimi iz matice in slovenske Koroške. Kljub prizadevanjem, pa se tudi mi naposled znajdemo pred večjo oviro, pred vselej »banalnim« problemom denarja. Za delovno prakso prejememo seveda ustrezna sredstva, stroškov za bivanje tujega mladostnika pa si ne moremo privoščiti. Zaradi tega iščemo vse možne kompromise ali usklajevanja z že obstoječimi študijskimi projekti, kakor je lahko Erasmus, vendar je z birokratskega vidika vse prej kot enostavno.

V sredo je bil pri vas na obisku državni sekretar Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu Matjaž

SKGZ - Prva seja novoizvoljenega izvršnega sveta

V središču pozornosti problem financiranja slovenskih organizacij

TRST - Slovenska kulturno gospodarska zveza se z določeno zaskrbljenostjo vprašuje, kdaj in kako bodo rešena nekatera vprašanja, ki zadevajo financiranje slovenskih organizacij v okviru zaščitnega zakona za leto 2012. V prejšnjih letih je v tem obdobju deželna uprava izplačevala prispevke, letos pa ni še nobene novosti s tem v zvezi. Prav tako ni še znana višina letošnjega prispevka, saj je še vedno odprto vprašanje manjkajočih 400 tisoč evrov, ki so bili že uporabljeni pri izplačilu lanskega prispevka.

Dodatno zaskrbljenost povzročajo neuradne informacije o znižanju že odobrenega prispevka za leto 2012 zaradi vladne varčevalne politike. Zaradi tega si pri krovni organizaciji dajejo, da bo na ta vprašanja odgovoril deželni odbornik De Anna, ki je za prihodnji teden v Vidmu sklical Deželno posvetovalno komisijo.

Finančno vprašanje in določitev novih kriterijev financiranja slovenskih organizacij v Italiji sta bili središčni temi prve seje novoizvoljenega Izvršnega sveta SKGZ, ki se je sestal v Trstu. Pri oceni nedavnega

Longar. Kakšni so odnosi s Slovenijo?

S Slovenijo ohranjamo dosedanje dobre odnose, zlasti z Uradom za Slovence po svetu in v zamejstvu. Državnemu sekretarju Longarju smo prikazali naše prostore in našo realnost. Večkrat smo se sicer že srečali v Ljubljani, tako da nas oni dobro poznajo. In ravno na podlagi dosedanjih dobrih odnosov načrtujemo širše sodelovanje med slovenskimi manjšinami po svetu. Danes že sodelujemo s Korošci (projekt Alpe Adria turizem), saj vsakodnevni stiki omogočajo rast, izmenjavo podatkov, izkušenj in tudi poslov. Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu smo predlagali, da bi to dobro prakso razširili tudi na druge slovenske skupnosti po svetu. Mreža kontaktov bi omogočala boljše stike in spoznavanje, obenem pa tudi razvoj novih tržišč. Zavedamo se, da gre za dolgoročen projekt, ki pa zahteva od nas tudi neko mentalno odprtje - kakor sem prej povedal, novo investiranje v produktivno dejavnost.

Kako pa bi ocenil odnose s krajevnimi, italijanskimi sogovorniki - mislim predvsem na Deželo FJK ali Trgovinsko zbornico?

Uspešno sodelujemo s stanovskimi organizacijami Confindustria, Confartigianato in CNA: s posredovanjem Trgovinske zbornice so se nam odprla vrata dobrega sodelovanja. Aktivno smo sodelovali pri vseh gospodarskih omizjih na deželi in sprejeti smo bili v vodstvo Centra za tehnično pomoč obrtnim podjetjem (CATA), tako da smo danes povsem enakopravni drugim organizacijam, kljub našim manjšim številkam. Plodno sodelovanje je privedlo do tega, da smo se uveljavili na deželnem merilu in bili priznani tudi na državni ravni - ministrstvo za okolje nas je avtoriziralo za vodenje sistema zapisovanja in sporočanja podatkov o upravljanju odpadkov SISTRI.

Lepo bi bilo, ko bi bili v določenih procesih prepoznavni kot manjšinska organizacija, ampak premajhni smo in težko se uveljavljamo.

Sara Sternad

Rudi Pavšič

deželnega kongresa Zveze so si bili vsi edini, da je skupščina predstavljala pomembno etapo na poti posodabljanja krovne or-

ganizacije. Na osnovi izhodišč, ki so bila osrednja tematika razprav in srečanj v zadnjih mesecih, bo vodstvo pripravilo programski dokument za triletnje 2012-2015, ki ga bodo obravnavali na Deželnem svetu SKGZ, kjer se bodo na podlagi strokovnega pristopa določile smernice delovanja v okviru širše dolgoročne strategije.

Slovenska narodna skupnost se mora vse bolj zavedati, da lahko v spremenjenih razmerah v širšem okolju odigra vedno bolj pomembno vlogo spodbujevalca obmejnega sodelovanja in povezovanja. Ponujajo se nam številne priložnosti, da se še bolj uveljavimo kot protagonisti čezmejnega prostora. Potrebno pa je, da se te vloge zavedamo in da tudi delno spremenimo naš odnos do širše skupnosti, ki je vse bolj pozitivno naravnana v odnosu do naše razvejane in raznolike dejavnosti. Na nas pa je, da primerno posodobimo naše delovanje in se ustrezno zoperstavimo neizprosnim finančni krizi z novimi oprijemi ter ovrednotimo perspektivne dejavnosti na račun zastarelih pobud. Prav ta finančna kriza dodatno krepi potrebo po trezni in umirjeni razpravi in posledičnimi odločitvami glede prerazporeditve vedno bolj omejenih finančnih dotacij.

Poleg teh ključnih vprašanj se je diskusija Izvršnega odbora razvila tudi okrog teme sodelovanja z javnimi institucijami, zlasti na Tržaškem, kjer imamo danes z občinsko upravo enkratno priložnost, da pravilno zastavimo odnos mesta v zalivu do naše skupnosti. Primer odmevne razstave Razpota obzorja je lahko kačipot za naše delo.

Na seji Izvršnega odbora, ki jo je vodil predsednik Rudi Pavšič, so pozitivno ocenili pripravo prve Deželne manjšinske konference, ki jo bo oktobra pripravilo predsedstvo Deželne skupščine FJK. Pri krovni organizaciji so mnenja, da je lahko konferenca lepa priložnost, da se dorečejo nekatera vprašanja v zvezi z manjšinsko organizirano stvarnostjo in že omenjenim sistemom njenega financiranja.

Glede nedavnega obiska podtajnika Ruperta je pomembno, da se čimprej udejnijo vladno manjšinsko omizje. S tem v zvezi SKGZ podpira že dogovorjeno sestavo, ki naj bo izraz obeh krovnih organizacij, Paritetnega odbora in Dežele FJK. Obenem so pri SKGZ prepričani, da predstavljata tako nedavni obisk v Rimu predsednika slovenske vlade Janše, kot tudi skorajšnji uradni obisk predsednika Napolitana v Sloveniji pomemben prispevek k utrjevanju odnosov med obema državama, tudi v smislu ovrednotenja vloge obeh narodnih skupnosti.

LJUBLJANA - Roberto Cosolini v Sobotni prilogi Dela

Čisti Tržačan, sin Istrana in Slovenke, spreminja Trst

LJUBLJANA - »Čisti Tržačan, sin očeta Istrijana in matere Slovenke, spreminja Trst.« Takoale Boris Šuligoj v Sobotni prilogi Dela predstavlja tržaškega župana Roberta Cosolinija, s katerimi se je pogovarjal. Prvi mož Trsta ima v tem času polne roke dela. V občini sprejema nov prostorski načrt, pripravlja novo prometno ureditev, bori se proti plinskemu terminalu in pripravlja načrt ekološke sanacije. Rad se tudi druži s čedalje večjim prijateljem, ljubljanskim županom Zoranom Jančičem, in mimogrede odgovarja na kakšno bodico koprskemu županu, piše Šuligoj.

Cosolini potrjuje, da bo v kratkem izpolnil obrazec za članstvo v zadruzi Primorskih dnevnih. »S takim dejanjem dajem kot župan podporo informativnemu, svobodnemu in neodvisnemu mediju, ki predstavlja del kulture Trsta.« Za Cosolinija je članstvu v zadrugi PD simbolična ge-

Tržaški župan Roberto Cosolini

sta, ki želi malce razgibati vode, podpira lastnike, redakcijo, sodelavce časopisa, ki naj ne bodo sami, ampak

s številnimi prijatelji v bitki za premostitev krize.

Župan v intervjuu govori o svojih odnosih s Slovenci na Tržaškem in se spominja, ko je igral košarko pri tržaškem Boru. Cosolini ni »čisti« Italijan, temveč se ima za »čistega« Tržačana. Oče je iz Juricanov pri Materadi, mati iz Škofelj pri Divači. Njegov materni jezik je torej slovenščina, ki pa je ne govori, a le malo razume. Županova starejša sestra govori dobro slovensko, druga sestra pa ne, čeprav je družina Cosolini svojčas pogosto obiskovala mamini dom v Sloveniji.

Župan je prepričan, da največji del italijanske skupnosti ne izraža nobenega odpora do Slovencev. Tudi največji delež pripadnikov slovenske narodne skupnosti ne izraža in ne čuti nobene zaprtosti v italijanskem okolju. »So pa majhne (zelo majhne) skupine ljudi v obeh skupnostih, ki niso razumele, da se je svet spremenil,« meni župan Cosolini.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

POHODNIŠTVO - Pobuda italijanske planinske zveze CAI

Novi planinski dvojezični smerokazi tudi na Krasu

Nove table je postavilo društvo XXX ottobre - Zadovoljstvo predsednice SPDT Marinke Pertot

Tržaško planinsko društvo XXX Ottobre, ki deluje pod okriljem italijanske planinske zveze CAI, je v preteklih dneh postavilo na Krasu vrsto dvojezičnih planinskih smerokazov. Nove table sodijo v vsedeželno akcijo dvojezičnih smerokazov v videmski, goriški in tržaški pokrajini, ki jo izvaja strokovna komisija za steze in pešpoti pri CAI (Giulio-carnica sentieri).

»Pri slovenskih napisih krajev in ledinskih imen smo upoštevali zemljevide, strokovno čtivo in nasvete Tržaškega slovenskega planinskega društva,« pravi Umberto Pellarini, ki pri društvu XXX Ottobre odgovarja za table. Delo je bilo še kar zahtevno in naredili so, kar smo mogli, dodaja Pellarini, ki se že vnaprej opravičuje, če je ponekod prišlo do kakšne napake pri navajanju slovenskih imen.

Pri italijanski planinski zvezi so se na tržaškem Krasu izognili hude napake, ki so jo naredili v devinsko-nabrežinski občini, kjer so postavili smerokaze le z italijanskimi imeni krajev. Da je šlo za nepazljivost in ne za premišljeno potezo, je potrdil odgovorni strokovne komisije CAI Danilo Bettin, na pobudo katerega so enojezične table nadomestili z dvojezičnimi. Za dosledno spoštovanje dvojezičnosti v Devinu-Nabrežini se je pri CAI zavzel takratni župan Giorgio Ret, ki je posegel na prošnjo občinskega svetnika Slovenske skupnosti Edvina Forčiča.

Nove dvojezične table pozdravlja predsednica SPDT Marinka Pertot, ki izpostavlja dobro sodelovanje s CAI. V videmski pokrajini italijanska planinska zveza dobro sodeluje s Planinsko družino iz Benečije, s katero je pripravilo čezmejni evropski projekt markiranja ter čiščenja planinskih pot med Italijo in Slovenijo.

Zadovoljen s širitvijo vidne dvojezičnosti na Krasu je predsednik vzhodnokraškega rajonskega sveta Marko Milkovič. S pobudo CAI rajonski svet ni bil seznanjen, a to ni pomembno, bistveno je, da se izvaja dvojezičnost, pravi Milkovič. Predsednik je zmerno optimist, da bo Cosolini-jeva občinska uprava kmalu začela nameščati dvojezične smerokaze tudi znotraj kraških vasi, kot piše v dopolnjenem odloku o t.i. vidni dvojezičnosti predsednika Dežele FJK Renza Tonda. Manj optimist je Milkovič glede zadržanja italijanskega cestnega in avtocestnega podjetja ANAS, ki za sedaj sploh noče slišati o dvojezičnosti na hitri cesti.

S.T.

Novi dvojezični planinski smerokazi pri openskem Obelisku ob Napoleonski cesti

KROMA

POKRAJINA - Predsednica Bassa Poropat

»Tondo naj financira načrt za razvoj Krasa«

Gabrovec vključil popravek v razpravo za deželni rebalans

Predsednik Dežele Furlanije-Juljske krajine Renzo Tondo mora že letos poskrbeti za financiranje in torej udeležanje načrta za podeželski razvoj tržaškega Krasa, poznanega tudi kot »masterplan«.

To je zapisano v pismu, ki ga je pokrajinska predsednica Maria Teresa Bassa Poropat naslovila na deželnega predsednika Tonda. Tržaška pokrajina in Kras sta namreč zaradi različnih naravnih danosti drugačna od drugih deželnih predelov in potrebujeta zato specifične politike, ugotavlja predsednica Bassa Poropat. Načrt, ki ga je deželna uprava naročila Lokalni akcijski skupini Kras predstavlja strateški dokument za razvoj Krasa in kmetijstva s posebnim poudarkom na ukrepih, ki so potrebni za rast. Toda razvoj bo mogoč samo v primeru, da bo se ta načrt udeležil. Brez ustreznega financiranja, ki ga je obljubila deželna vlada, je poudarila pokrajinska predsednica, pa to ne bo mogoče.

Glede tega se je včeraj v tiskovni noti oglašil tudi deželni svetnik stranke Slovenske skupnosti Igor Gabrovec. Ta je spomnil tudi na neurje s točo, ki je prejšnji teden hudo oškodovalo Brežane in dodal, da je v paket popravkov za razpravo in sprejetje deželnega rebalansa že pred dnevi vključil tudi amandmaja, ki nakazujeta možna odgovora na obe izpostavljeni problematiki. Glede škode zaradi toče je Gabrovec predlagal, da se nameni prizadetemu območju enkratni izreden prispevek za organizacijo pobud, ki naj oškodovanim kmetijskim podjetnikom ponudijo nove možnosti za trženje in promocijo lastnih proizvodov. »Kolegom, začeni s podpisniki deželnega zakonskega predloga za razvoj Krasa, politične večine in opozicije pa sem predložil tudi osnutek dodatka k finančnemu zakonu, ki namenja 500 tisoč evrov začetne dotacije Tržaški trgovinski zbornici izrecno za izvajanje sklepov in programov kraškega masterplana,« je še zapisal Gabrovec.

Na nagradi Luchetta Giletti, Povia in Nair

MASSIMO GILETTI

V četrtek, 12. julija, bo v gledališču Rossetti prireditve I nostri angeli (Naši angeli), v okviru mednarodne novinarske nagrade Marco Luchetta. Priznanja novinarjem, fotografom in snemalcem podeljuna Fundacija Luchetta, Ota, D'Angelo, Hrvatini in radiotelevizija RAI. Večer, ki bo teden pozneje na sporedih RAI1, bo vodil Massimo Giletti, nastopili pa bodo pevci Giovanni Povia, Nair in Desiree Capaldo. V prihodnjih dneh bodo na voljo brezplačna vabila na prireditve.

Cossutta še predsednik Združenja za Križ

Valentino (Zdravko) Cossutta je bil na petkovem občnem zboru potrjen za predsednika Združenja za Križ, ki si prizadeva za vsestranski gospodarski, kulturni in družbeni razvoj vasi. Poleg ustanoviteljev združenja (Valentino in Franko Cossutta ter Elisabetta Birsas) so bili v novo vodstvo združenja izvoljeni zastopniki včlanjenih društev ter predstavniki novih članov in članic.

EDIL CARSO s.r.l.

GRADBENO PODJETJE IN OBNOVA ZGRADB

Obrtna cona ZGONIK Proseška postaja 29/B

Tel. 040.2528036 - Faks 040.2529521 - Mob. 348.5211656

www.edilcarso.it - e-mail: edilcarso@libero.it

SINCERT

Certificirani po standardih ISO in elani konzorcija KARST

PUNTO RAM SERRAMENTI

Kvaliteta po ugodnih cenah.

ZASTEKLITVE Z VISOKO TERMIČNO IZOLACIJO Z
OZNAKO CE – DRŽAVNI PRISPEVEK V VIŠINI 55%
NOTRANJA VRATA – BLINDIRANA VRATA – GARAŽNA VRATA

VELIK SHOW ROOM PUNTO RAM
Ul. Colombara di Vignano 8 - Z.I. OSP (Milje - TS)
tel. 040 231611 - fax 040 231141 - info@punteram.it - www.punteram.it

Garažna vrata leta

Garažna sekcijna vrata
RenoMatic vkli. Motorni pogon
od 999 €

Vhodna vrata leta

Vhodna vrata RenoDoor
od 1299 €

GLASBA - Petkov koncert uvod v letošnji niz glasbenih dogodkov društva Drugamuzika

Emir Kusturica in njegov bend Briščičke popeljala v filmski svet

Režiser-kitarist in tovariši predstavili izbor iz Kusturičevih filmov - Preko 1500 obiskovalcev

Črna mačka, beli maček in drugi filmi Emirja Kusturice so v petek zvečer zaživi tudi pri Briščičkih. Ali bolj natančno: pred okrog 1500 obiskovalci, ki so se zbrali na nekdanjem vojaškem letališču, so s posredovanjem benda The No Smoking Orchestra zaživele glasbene kulise njegovih filmov. Med nastopajočimi je bil tudi režiser, ki je na odru igral kitaro.

Koncert je priredilo društvo Drugamuzika in je, kot znano, sprožil javno debato o tem, ali je primerno v našo sredo vabiti človeka, ki bolj ali manj odkrito podpira srbski nacionalizem. Polemika je ostala omejena na časopisne strani, policija, ki je v petek bila na prireditvenem prostoru, ni imela k sreči nobenega dela. Glavno besedo je imela glasba: najprej tista, ki jo ustvarja furlanska skupina Radio Zastava, nato pa filmske skladbe Kusturičevega benda. Ta je, bolj kot glasbene užitke, prisotnim ponujal »hepening«: Kusturica je s tovariši, v prvi vrsti z violinistom in pevcem Dejanom Sparavalom, ki se je na odru predstavil ovit v čarodejev plašč, zabaval občinstvo na različne načine ...in ga pri tem nagovarjal v angleščini. Najbolj so uživala dekleta v prvih vrstah, ki so jih člani benda nekajkrat povabili na oder; tu so imela priložnost, da pod Kusturičevim vodstvom tudi zaplešejo.

V skupini so ob 58-letnem Kusturici in Sparavalu nastopili Zoran Milošević (harmonika, glas), Ivan Maksimović (kitara), Nenad Petrović (saksofon), Goran Popović (bas kitara) in Zoran Marjanović (bobni). Med kioski, ki so ponujali dišeče pečeno meso in osvežujočo pijačo, so izzvenele Pit Bull, Bubamara, Wanted man in druge skladbe. Emir (pred nekaj leti se je v srbsko-pravoslavnem samostanu dal prekrstiti v Nemanjo, a se v javnosti še vedno predstavlja s prvotnim, popularnejšim imenom) je prisotne povabil, da se jim pridružijo pri petju in plesanju; najbolj glasno in ubrano so jih podprli med pesmijo MTV, s katero so k vragu (metaforično povedano) pošiljali istoimenski televizijski glasbeni kanal, in med pesmijo, katere refren se je glasil Motherfucker. Še sreča, da večina otrok (tudi teh je bilo na petkovem koncertu kar nekaj) ne obvlada angleščine; kdo ve, kaj bi si mislili, ko bi vedeli, kaj pojejo njihovi starši ...

Pred koncertom, ki je užival pokroviteljstvo Občine Zgonik in finančno podporo Dežele FJK, se je Kusturica sestal s tržaško srbsko skupnostjo. Pope Raško Radović in konzul Momčilo Milović sta mu izročila priznanje za njegovo umetniško delo, Kusturica pa si je tudi ogledal čudovito srbsko-pravoslavno cerkev v mestnem središču. (pd)

več fotografij na
www.primorski.eu

The No Smokin
Orchestra
med petkovim
nastopom
pri Briščičkih

KROMA

BRIŠČIKI - Glasba Danes Oliver Dragojević, nato Palma, Gogol ...

Petkov Kusturičev koncert je bil samo prvi iz bogatega poletnega niza na nekdanjem letališču pri Briščičkih. Že noč bo na oder stopil Oliver Dragojević in prisotne popeljal na dalmatinske obale. Koncert se bo pričel ob 21. uri, podarja pa ga Zadržna kraška banka, ki bo v popoldanskih urah tu imela svoj članski praznik. Vstop na večerni koncert bo zato prost, na voljo pa bo tudi velik televizijski ekran, na katerem bo mogoče slediti tekmi Anglija-Italija.

V soboto, 30. junija, bodo v sklopu Poletnega glasbenega festivala nastopili priljubljeni pevec Giuliano Palma, kraška skupina The Authentics in številni priznani DJ-ji. Med 13. in 15. julijem pa bo na sporedu Guča na Krasu, ki jo bodo izoblikovali skupina Gogol Bordello, Boban i Marko Marković Orkestar ter kraljica romske glasbe Esma Redžepova. (pd)

REPEN - Javno srečanje z občinsko in s pokrajinsko upravo

Obračun opravljenega dela in posluh do potreb prebivalcev

Na travniku gostilne restavracije Križman v Repnu je bilo javno srečanje z repentabskim županom Markom Pisanijem in predsednikom pokrajinskega sveta Maurizioom Vidalijem. Srečanje, ki se ga je udeležil tudi deželni svetnik stranke Slovenske skupnosti Igor Gabrovec, je bil na dan prve obletnice Vidalijevega predsedovanja pokrajinskemu svetu, medtem ko je Pisani ta teden proslavljal tretjo obletnico županovanja.

Sicer je bil namen srečanja podati obračun dosedanjega dela, še predvsem pa prisluhniti potrebam in zahtevam občanov, pa tudi morebitnim kritikam. Do izraza je prišla vsekakor pomembna vloga pokrajinske uprave, ki je med drugim povezovalni člen med občinami in deželno upravo pri reševanju mnogih vprašanj, kot sta na primer vprašanje kaotičnega prometa pri Fernetičih ali razvoj kamnolomov. Pisani je med drugim spomnil tudi na obnovo repenskega Placa, Vidali pa na dan slovenske poezije, ki so ga proslavili v dvorani pokrajinskega sveta v okviru svetovnega dneva poezije.

Srečanje je bilo na travniku v gostilni Križman v Repnu

KROMA

POLITIKA - V petek zanimiva debata med nekaterimi predstavniki tržaške desne sredine

»Volivce bomo pridobili z dobrim zgledom«

Pojav »antipolitike« razumljiv in morda celo koristen - Vabilu Enrica Sbriglie so se odzvali Roberto Antonione, Roberto Menia in Roberto Sasco

»Nimam magičnega recepta in sem poln dvomov, a še vedno verjamem v pošteno politiko. S pozitivno energijo lahko presežemo sheme, ki so se nam zdele neuničljive, delitev na levo in desno sredino postaja vse manj markantna, zato je sodelovanje med ljudmi dobre volje lažje. In ravno to danes potrebuje Trst, ne pa, da se kregamo enkrat s Trzičem, drugič s Furlani ...in ostajamo vse bolj izolirani. Svet se vrti drugače.«

Nekako tako je zaključil svoj poseg poslanec Prihodnosti in svobode (FLI) Roberto Menia. Tisto, kar politikom doslej ni uspelo najbolje, je uspelo italijanski trobojnci - združiti okrog sebe tržaško desnico in stegniti roko tudi nasprotnemu političnemu bregu.

Okrog manjše italijanske trikolore, ki je v petek visela z mize v Novinarskem krožku, so se zbrali nekateri vidni predstavniki tržaške desnice. Pobudo za srečanje je dal pokrajinski koordinator FLI Enrico Sbriglia, saj meni, da dramatičen političen položaj zahteva složnejše nastopanje tržaške desne sredine. A tudi odločnejše nastopanje proti tistemu populizmu in »antipolitiki«, ki postavlja vse politike in isti, umazan, koš. Sbriglia je pozval k odstranitvi in kaznovanju številnih gnilih sadežev, ki so zrasli na dre-

Z desne Sasco, Menia, Antonione in Sbriglia

KROMA

vesu politike. V isti sapi pa tudi spomnil, da je tisto drevo sinonim za volivce in da sadež ne pade daleč od drevesa ...

Njegovemu vabilu sta se ob Menii odzvala še dva Roberta - poslanec Roberto Antonione (Li-

beralci za Italijo) in pokrajinski tajnik UDC Roberto Sasco. Antonione je prepričan, da si mora ves italijanski politični razred izprašati vest: nekateri so storili hude napake in morajo zato odgovarjati pred zakonom, drugi smo krivi, ker jih

V Devinu rešili mladoletna kanuista

V morju pri Devinu sta se v petek znašla v težavah mladoletna kanuista. Zaradi močnih valov se je njun kanu potapljal, mlada pa sta bila v veliki zagati. Poleg tega sta imela pri plavanju velike težave. Pravočasno so se v vodo odpravili policisti devinske postaje, ki so z motornim čolnom rešili nepoškodovana mladoletnika. Konec dober, vse dobro.

Priletni ženski zmanjkalo za 10.000 evrov nakita

V bližini glavne tržaške bolnišnice je prišlo do nove goljufije in tatvine na račun priletne osebe. Tržačanka se je s težkima torbama vračala domov, ko ji je ženska srednjih let pred vrati stanovanjskega poslopja ponudila pomoč. Bila je kar vztrajna, stanovalko je pospremila po stopnicah navzgor in vse do stanovanja, kjer je z njo stopila v kuhinjo. Mirno sta se zaklepetali, po nekaj minutah pa se jima je v stanovanju pridružila še starejša ženska, po njenih navedbah mati dobre »samaritanke«. Po krajšem klepetu sta neznanki odšli, stanovalki pa je bil dogodek kljub vsemu sumljiv. Odšla je v spalnico, kjer je bilo vse v redu. Ko je bolje pogledala, pa je opazila, da so škatle, v katerih je hranila zlato in nakit, prazne. Plen znaša približno 10.000 evrov. Tatvino je prijavila policiji, ki ponovno opozarja občane, naj neznancem ne zaupajo, predvsem pa naj jih ne vabijo v hišo.

OPERNO GLEDALIŠČE VERDI - Po poletnem »kulturnem molku«

Jesenska simfonična sezona bo kljub finančnim težavam kvalitetna

Zvrstilo se bo sedem programov - Med novostmi skladbe Tržačana Eugenia Visnoviza

Operno gledališče Verdi je včeraj z zadnjo predstavo Vesele vdove zaprlo svoja vrata za celo poletje; znak globoke krize vzbuja resno zaskrbljenost, še posebej med številnimi nameščenici, ki so vodstvu predlagali marsikatero pobudo, komisar Orazi pa je zavrgel vse predloge zaradi pomanjkanja denarja.

Da bo kulturni molk le začasen, nam jamči jesenska simfonična sezona, ki jo je vodstvo včeraj predstavilo na tiskovni konferenci. Komisar Claudio Orazi in podkomisar Paolo Marchesi sta z načelnico tiskovnega urada Nicoletto Cavalieri pozdravila dokaj številno občinstvo. Orazi se je posebej zahvalil vsem pokroviteljem, predstavnici tržaške občinske uprave Marielli De Francesco in županu Cosoliniju, ki je v svoji poslanici poudaril pomen gledališča za naše mesto ter voščil čim boljši uspeh novi sezoni. Spodbudne besede je poslal tudi deželni odbornik za kulturo Elio De Anna in direktor dnevnika Il Piccolo Paolo Possamai, Orazi pa se je zahvalil tudi bančnim zavodom, ki so s posojili omogočili preživetje gledališča. Dejal je, da je bilo kljub težavam snovanje nove sezone usmerjeno v čim višjo kvaliteto ter predstavil posamezne koncerte, ki se bodo začeli v petek, 14. septembra.

Sedem programov bodo vsak teden ponovili ob sobotah popoldne, že tradicionalno sodelovanje z gledališčem Verdi iz Pordenona pa je še nedorečeno. Šostakovič in Čajkovskij bosta protagonisti prvega koncerta, ki ga bo vodil Oleg Caetani, solistka bo violinistka Kyoko Takezawa, nato bo orkester (in zbor) kar dvakrat zapored vodil Wayne Marshall, ki je lani navdušil občinstvo: prvi koncert bo posvečen Beethovnu z oratorijem Kristus na oljčni gori op. 85 in uverturo Posvetitev hiše op.124, na drugem pa bo saksofonist Federico Mondelci protagonist pestrega programa od Debussyja in Ravela do Michaela Nymana. Mladi dirigent Francesco Lanzillotta bo predstavil skladbe še mlajšega glasbenika, Tržačana Eugenia Visnoviza (mami je bila s Kontovela), ki je l.1931 umrl star komaj petindvajset let: partiture je hranilo gledališče Verdi in bodo prava novost, v drugem delu pa bo zreli mojster Rudolf Buchbinder igral 1.koncert v d-molu za klavir in orkester op. 15 Johannes Brahmsa.

12.in 13.oktobra bo na sporedu Rossinijev Stabat Mater pod vodstvom

Gianluigija Gelmettija, 19. in 20.oktobra pa bo Will Humburg dirigiral Wagnerjevo Uverturo k operi Die Meistersinger von Nuernberg ter 6. simfonijo v A-Duru Antona Brucknerja. Tudi zadnji koncert, ki ga bo 26. in 27.oktobra vodil Donato Renzetti, bo imel tržaški priokus: pianist in skladatelj Ferruccio Busoni je bil po materi Anni Weiss Tržačan in v mladih letih je spisal partituro, ki je doživela le eno izvedbo: simfonična pesnitev Il sabato del villaggio, ki je nastala po znameniti Leopardijevi poeziji, je spisana za soliste, zbor in orkester in bo neke vrste praiizvedba.

Stari abonenti lahko potrdijo svojo prisotnost do 25. julija, že od 26.junija pa so na voljo novi abonmaji. Posebno dostopne so cene za mlade pod 26. letom, ki lahko kupijo paket sedmih koncertov že za 30 evrov, boljši sedeži pa veljajo 60. Srečanje se je zaključilo z video prikazom solistov in dirigentov, ki so ga pripravili domači tehniki.

Katja Kralj

Komisar Claudio Orazi in podkomisar Paolo Marchesi pred zbranimi predstavniki tiska

KROMA

PROSEK - Odvažanje kosovnih odpadkov

Zahodni Kras se je zelo dobro odzval na prvo ekološko soboto

Veliko ljudi se je včeraj odzvalo prvi pobudi iz niza Ekoloških sobot, v sklopu katerih so zbirali kosovni odpadni material na »Mandriji« na Proseku. Ekološke sobote prireja družba AcegasAps z namenom, da bi občane »privadila« k ločenemu zbiranju odpadkov in preprečevala škodljiv pojav divjega odlaganja kosovnih odpadkov. Akcijo na Proseku so izvedli v sodelovanju z zahodnokraškimi rajonskim sosvetom. Marsikdo je bil včeraj na Proseku mnenja, da bi morali takšno zbiranje kosovnih odpadkov prirediti večkrat na leto.

Prihodnja pobuda Ekoloških sobot bo 30.junija na svetoivanskem Bošketu ob sodelovanju tamkajšnjega rajonskega sveta. Tretja izvedba pa bo teden dni kasneje 7.julija blizu Rižarne (dostop z Ul. Rio Primario).

Občina Dolina medtem sporoča, da občinski zbirni center za kosovne odpadke v Boljuncu v petek, 29. in v soboto, 30.junija ne bo obratoval. Za informacije, je na razpolago brezplačna številka 800-148726.

Na proseški »Mandriji« je bilo včeraj ves dan kar živahno

KROMA

OBČINA TRST

Pakt županov za okolje in energijo

Ukrepi tržaške občinske uprave in njene strateške izbire že dalj časa skušajo spoštovati okolje. Zato je tudi naravno, da se je Občina Trst odločila za sodelovanje v t.i. paktu županov (angl. Covenant of Mayors), ki ga je spodbudila Evropska unija. Desnosredinska opozicija, ki je glede tega sprožila nepotrebno polemiko, pa ni bila očitno dovolj seznanjena z njegovo vsebino.

To je poudarila tržaška občinska odbornica Elena Marchigiani, ki je včeraj predstavila projekt. Občinske uprave, ki sodelujejo pri njem bodo pozorne do okoljskega in energetskega vprašanja. V tem okviru bodo skušale do leta 2020 prispevati k zmanjšanju emisij ogljikovega dioksida za 20% in obenem povečati za 20% uporabo obnovljivih energijskih virov. Sodelovanje v paktu županov je tudi predpogoj za koriščenje evropskih finančnih sredstev za na tem področju »virtuozne« občine.

NIŽJE SREDNJE ŠOLE - Male mature je konec

Zdaj pa brezskrbno na počitnice

Objavljamo končni uspeh maturantov z vseh nižjih srednjih šol na Tržaškem - Jutri na vrsti tretja pisna naloga na višjih srednjih šolah

Medtem ko se letošnji maturanti na višjih srednjih šolah prav v teh dneh soočajo z državnim izpitom (v prejšnjih dneh so pisali prvi dve nalogi, jutri pa jih čaka še tretja), se je za dijake tretjega letnika nižjih srednjih šol matura že zaključila. Ogromna večina kandidatov (vsi razen enega primera) je uspešno prestala prvo maturitetno preizkušnjo in zdaj lahko brezskrbno uživajo poletne počitnice. V nadaljevanju objavljamo končni učni uspeh malih maturantov.

NSŠ Ivana Cankarja - Sv. Jakob

3. razred - izdelali so: Petra Basezi (9/10), Selma Bečirevič (7/10), Davide Cvjetković (6/10), Denis Čerimović (8/10), Nikola Ilić (6/10), Jakob Satja Jurc Blagović (8/10), Urban Luka Jurc Blagović (9/10), Michelle Legiša (9/10), Miloš Pavič (7/10), Martin Pettiroso (7/10), Valentina Visintin (8/10).

NSŠ Sv. Cirila in Metoda - Sv. Ivan

3. razred - izdelali so: Rafael Baldassi (8/10), Lara Bradassi (8/10), Lucia Buzzai (7/10), Alenka Cossutta (8/10), Giulio Craso (7/10), Marta Curri (9/10), Martin De Luisa (9/10), Ivan Gornik (7/10), Erika La-

Pisni del male mature na nižji srednji šoli Ivana Cankarja pri Sv. Jakobu

KROMA

biani (9/10), Ailen Nadine Lugo (9/10), Ivan Suppani (8/10).

NSŠ Sv. Cirila in Metoda - Katinara

3. razred - izdelali so: Melita Antonij (9/10), Ludovico Nicola Bressan (9/10), Kevin Bržan (8/10), Dimitri Cacovich (8/10), Francesco Cernivc (6/10), Sara Corva (9/10), Nejc Kravos (8/10), Tomaž Križ-

mančič (7/10), Jaš Mikac (8/10), Marco Persegatti (7/10), Petra Racman (9/10), Ivan Roici (7/10), Veronica Savi (7/10), Julija Stavar (9/10), Annamaria Vigni (6/10), Marija Sanja Viviani (7/10).

NSŠ Srečka Kosovela - Opčine

3.A - izdelali so: Katerina Cufar (8/10), Rok Dolenc (7/10), Sara Ferfoggia

(7/10), Matija Furlan (8/10), Patrick Gregori (7/10), Ivan Grgic (7/10), Ivana Hussu (9/10), Ivan Kauric (6/10), Nika Košuta (9/10), Janina Krenc (7/10), Patrik Mesar (6/10), Juliette Protti (8/10), Matej Sancin (7/10), Adam Sarazin (6/10), Robert Tulliaich (6/10), Matej Udovic (6/10).

3.B - izdelali so: Katrin Don (8/10), Kety Giannaccaro (6/10), Luka Gregori (9/10), Ivan Kocman (7/10), Mojca Petaros (9/10), Karen Prester (7/10), Erik Purič (7/10), Michela Riosa (6/10), Rok Samsa (7/10), Helena Štoka (7/10), Igor Švara (6/10), Niko Trento (8/10), Jasna Vitez (8/10).

NSŠ Srečka Kosovela - Prosek

3. razred - izdelali so: Teresa Bertogna (9/10), Irina Bezin (8/10), Sara Brunetti (8/10), Valentina Budin (9/10), Sandor Ciuch (6/10), Aleksander Daneu (7/10), Matteo Ghersinich (7/10), Sara Gregori (9/10), Jelena Ilić (9/10), Laura Beatriz Metelco (7/10), Viktor Orel (7/10), Ylenia Pagan (7/10), Ilenja Sedmach (8/10), Hailin Starc (7/10), Devan Štoka (9/10), Urška Ukmar (8/10), Ivana Zaccaria (8/10), Christian Zurini (9/10).

NSŠ Iga Grudna - Nabrežina

3. razred - izdelali so: Beatrice Andreini (9/10), Sara Antonič (7/10), Nina Badin (7/10), Martina Bearzi (9/10), Sanela Branković (6/10), Luca Carciotti (8/10), Simon Cettolo (9/10), Andrea Favero (7/10), Anton Jazbec (7/10), Aurora Leghissa (9/10), Tjaš Leghissa (9/10), Gabriel Legiša (6/10), Michela Radislavich (6/10), Boris Radović (9/10), Matilda Travain (7/10), Liam Visentin (8/10), Jakob Zidarich (8/10), Samuel Zidarič (8/10).

NSŠ Simona Gregorčiča - Dolina

3. razred - izdelali so: Matej Bandi (6/10), Erik Biagi (7/10), Nina Cej (7/10), Nika Čermelj (8/10), Alexa Gherbassi (8/10), Francesco Giacca (8/10), Mateja Hervat (8/10), Marko Lončar (7/10), Petra Loredan (9/10), Nastja Maver (10/10), Neža Petaros (10/10), Patrik Pregarc (7/10), Veronika Racman (8/10), Andrea Ravali-co (7/10), Sanja Sancin (9/10), Steven Segulin (7/10), Jan Smotlak (9/10), Matej Stefančič (8/10), Kilian Tul (9/10), Nastja Zonta (7/10). Ena dijakinja ni izdelala.

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 356320
faks 0481 356329
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

GORICA - Rim reagiral na zamudo pri gradnji čistilne naprave

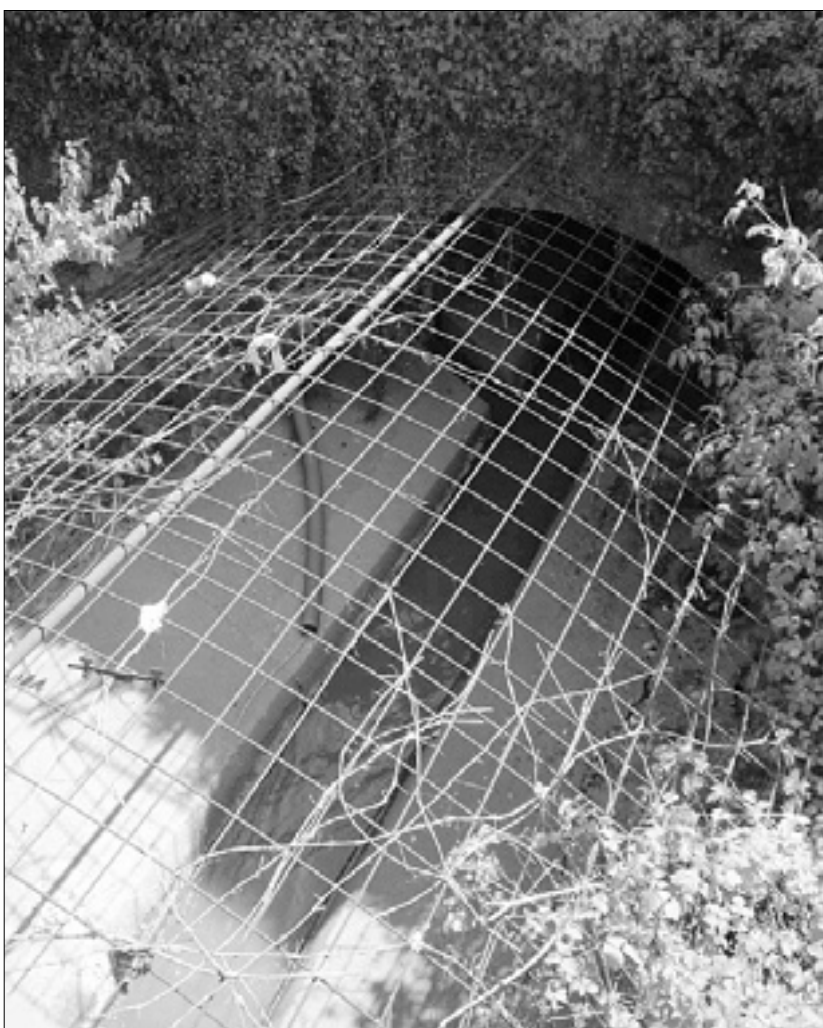
Problem Korna: minister zahteva obvezo Slovenije

Čezmejno onesnaževanje bo v ospredju prihodnjih bilateralnih pogovorov

Nerešeni problem čezmejnega onesnaževanja voda med Gorico in Novo Gorico bo na dnevnem redu prihodnjega zasedanja slovensko-italijanske bilateralne komisije, ki bo sklicana letos poleti. Da bo problem potoka Koren v ospredju meddržavnih pogovorov, je včeraj napovedal podpredsednik deželne vlade Furlanije-Juljske krajine Luca Ciriani, ki je s tem v zvezi prejel pismo italijanskega zunanjega ministra Giulia Terzija.

Farnesino in ministrstvo za okolje je na vprašanje potoka Koren opozoril sam Ciriani, ki je sredi letošnjega maja pisal v Rim. »Potok Koren izvira v Sloveniji. Preden priteče v Italijo, se vanj izlivajo novogoriške odpadne vode. Koren, ki se izliva v Sočo, je vir neposrednega onesnaževanja za mesto Gorica ter ogroža kakovost soških in severno jadranskih vod, predvsem v turističnih krajih dežele Furlanije-Juljske krajine. Odgovornost ima slovenska vlada, ki zamuja z gradnjo nove čistilne naprave v Novi Gorici. Predvidena je bila v letu 2011, a ni še bila uresničena,« je takrat napisal Ciriani, čigar poziv ni naletel na gluha ušesa. »Minister Terzi nam je zagotovil, da sta zunanje ministrstvo in ministrstvo za okolje pozorna do okoljskega problema, ki ga za Gorico predstavlja pomanjkanje čistilne naprave v Novi Gorici. Vprašanje bodo preučili na ravni zunanjih ministrstev. Minister Terzi je podčrtal, da bo Italija od Slovenije zahtevala obvezo in termin za realizacijo pomembne infrastrukture,« je povedal Ciriani, ki je zadovoljen z ministrovim odgovorom: »S soudeležbo obeh ministrstev bo lahko prišlo do rešitve dolgoletnega vprašanja, ki ob okoljskem tveganju prinaša tudi večje stroške in potrebo po vzdrževanju goriške čistilne naprave.«

Izgradnja centralne čistilne naprave za čiščenje komunalnih odpadnih vod v občini Šempeter-Vrtojba, delu mestne občine Nova Gorica in delu občine Miren-Kostanjevica je bila ena izmed zavaz, ki jih je Slovenija sprejela z vstopom v Evropsko unijo, z delovanjem pa bi morala začeti že leta 2010. Meseca maja je novogoriški podžupan Mitja Trtnik za Primorski dnevnik povedal, da so bili v ključni fazi pred gradnjo, saj so bili pred enim mesecem vsi potrebni dokumenti in vloge že oddani in v pregledu na ministrstvu za kmetijstvo in okolje. Kar se tiče časovnih rokov, nam je Mitja Gorjan iz novogoriškega podjetja Vodovodi in kanalizacija, ki v imenu občin Nova Gorica, Šempeter-Vrtojba in Miren-Kostanjevica vodi ta projekt, pred nekaj meseci pojasnil, da mora biti do leta 2015 čistilna naprava dokončana. (Ale)

Koren ob Škabrijelovi ulici v Gorici

BUMBACA

SOVODNJE - Zaradi računov družbe Enel

Na bojni nogi

»Z uvedbo prebiranja števecv na daljavo je vsak zahtevek neutemeljen«

Sovodenjci, ki so svoje domove opremili s fotovoltaičnimi napravami in so v minulih dneh prejeli račun družbe Enel za mirjenje proizvedene energije, so na bojni nogi. Nekateri med njimi že napovedujejo, da računa ne bodo plačali. Pričakovati je, da je isto presenečenje doletelo tudi živeče v drugih občinah, kjer nad proizvodnjo, distribucijo in dobavo elektrike bdi Enel.

»Po eni strani dajejo, po drugi jemljejo,« pravi jezna domačinka, ki ji ne gre v račun, da morajo plačati za to, da nekdaj v centrali družbe pritiska na gumb in opravi meritve. »Ko je do leta 2008 prihajal na naše domove uslužbenec, zato da

je s števca ugotavljal porabo oz. proizvodnjo energije, je bilo plačilo upravičeno, z uvedbo prebiranja števecv na daljavo pa je vsak zahtevek neutemeljen!« poudarja tudi v imenu ostalih domačinov, ki so tako kot ona v četrtek prejeli račun. V primeru krajanke vsota ni visoka - gre za 64,75 evra za obdobje od 1. januarja 2009 do 31. decembra 2010 -, toda v času splošnega naraščanja stroškov je nedobrodošla. »Zakaj so se šele danes zavedeli - se sprašuje Sovodenjka -, da jim dolgujemo denar za nazaj? Po vrhu so zaračunali 21-odstotni davek DDV, namesto da bi ga na podlagi nižje stopnje davka izpred dveh let. Čutimo se opeharjene.«

TRŽIČ - Azbest Bolniki in družine brez pomoči

Čeprav je deželni svet Furlanije-Juljske krajine pred enim letom soglasno sprejel resolucijo, ki je predvidevala spremembo deželnega zakona št. 22 iz leta 2001 ter okrepitev storitev goriškega zdravstvenega podjetja na področju azbestnih bolezni, deželna vlada do danes ni naredila še ničesar. Na to bosta jutri v dvorani tržiškega občinskega sveta opozorila Franco Brussa, deželni svetnik Demokratske stranke, in Silvia Altran, županja občine Tržič, kjer je problem azbestnih bolnikov in smrti delavcev, ki so bili izpostavljeni azbestu, najbolj občuten.

O potrebi po učinkovitejši pomoči azbestnim bolnikom, pa tudi družinam, ki morajo zanje skrbeti, bosta upravitelja spregovorila ob 13. uri. »To bo priložnost, da opozorimo na dramatične težave, ki jih doživljajo številne družine, katerim bi bilo treba pomagati,« je povedal Brussa, ki že dolgo spodbuja deželo FJK in goriško zdravstveno podjetje k ustanovitvi deželnega centra za bolezni, povezano z izpostavljenostjo azbestu. V zvezi s tem je Marco Bertoli, vršilec dolžnosti direktorja goriškega zdravstvenega podjetja, posegel na javnem srečanju, ki je potekalo v Kulturnem centru Lojze Bratuž v priredbi stranke Svoboda ekologija levica. Bertoli je izjavil, da je odprtje centra za azbestne bolezni eden izmed ciljev goriškega zdravstvenega podjetja, ki ga vodstvo želi uresničiti.

O azbestu in azbestnih boleznih bo tekla beseda tudi v petek, 29. junija, ko bo v deželnem avditoriju v Gorici potekala Peta deželna konferenca o azbestu. Po pozdravih župana Ettoreja Romolija, predsednika pokrajine Enrica Gherghette in predsednika deželne vlade Renza Tonda bodo od 10.30 dalje spregovorili centralni direktor za zdravstvo v FJK Gianni Cortiula in izvedenci. Med 10.45 in 12.30 bo govor o posledicah izpostavljenosti azbestu na zdravje, popoldne pa bo tekla beseda tudi o pravnih vidikih ter delu raznih ustanov in združenj. Spregovorili bodo tudi številni upravitelji in predstavniki zdravstvenih podjetij.

Osebn dokument za otroke

Goriška kvestura sporoča, da od 26. junija dalje bodo mladoletniki lahko potovali v tujino le z osebnim dokumentom; to pomeni, da ne bo več zadostoval vpis v potne liste staršev, ki pa bodo še naprej veljavni. Mladoletniki bodo zato od torka lahko zapuščali Italijo le z osebnim potnim listom (za otroke od 0 do 3 let bo veljaven tri leta, za otroke in mladino od 3 do 18 let pa pet let) ali z osebno izkaznico; po zakonu št. 106/2011 lahko zaprosijo za izkaznico tudi otroci pod 15. letom.

Prejema anonimna pisma

»Mesečno prejmem vsaj dve anonimni pismi, s katerimi me ljudje opozarjajo na posebno hud primer socialne stiske, se pritožujejo ali pa me krivijo, da nečesa nisem naredila,« pravi goriška občinska odbornica Silvana Romano in dodaja, da anonimnih pisem nikakor ne namerava upoštevati: »Pripravljena sem prisluhniti vsakomur. Kdor koli lahko pokliče na občino in zaprosi za srečanje z mano.«

Poškodovana motorista

Sredi včerajšnjega popoldneva sta se v Gradišcu laže poškodovala motorista. Trčila sta na Drevoredu Trieste in padla po vozišču. Reševalci so ju odpeljali v bolnišnico, kjer so ju zadržali.

Boris Pahor gost Jezera

Ob zaključku sezone društva Jezero bo v torek, 26. junija, ob 20.30 na društvenem sedežu v Doberdobi javno srečanje s pisateljem Borisom Pahorjem, ki je na svoji koži doživel posledice totalitarnih režimov dvajsetega stoletja. Je avtor preko tridesetih knjig, ki so bile prevedene tudi v številne tuje jezike, evropska kritika pa jih je primerjala z deli Prima Levija, Roberta Antelma in Solženicyna. Z njim se bo v Doberdobi pogovarjala literarna kritičarka in docentka Tatjana Rojc.

Nocoj Kromberški punt

Nocoj od 21. ure dalje bo v gradu Kromberk pri Novi Gorici potekala prireditve Kromberški punt z letošnjim motom »Pun(k)t brezmejnosti«. Začela se bo z nastopom pevskega zbora Kombinat, sledila bo Möderndorferjeva komedija »Limonada slovenica« v izvedbi dramske družine društva F.B. Sedej iz Števerjana. Drugi del bosta glasbeno obarvali energična srbska skupina S.A.R.S. in nizozemski mednarodni sestav Mala vita. (km)

Tečaj splošnega kmetijstva

Na razpolago je še nekaj mest za udeležbo na tečaju splošnega kmetijstva na Ad formandumu v Gorici. Tečaj traja 150 ur in omogoča udeležencem, da prejmejo potrdilo; predvideni so praktične vaje na terenu in vodeni ogledi kmetij. Za informacije je na razpolago tajništvo zavoda v Gorici (tel. 0481-81826, go@adformandum.org). Prvo srečanje bo 27. junija ob 18. uri.

GORICA - Odziv na svetnikovo pisanje

Enojezični letaki tudi stvar spoštovanja

Predsednik SKGZ za Goriško Livio Semolič se je odzval na vsebino svetniškega vprašanja, ki ga je v zvezi z rabo slovenščine v javnosti vložil svetnik skupine Il Popolo di Gorizia Francesco Piscopo. Predstavnik desne sredine se je spotikal ob letake niza Gledališče pod zvezdami, ki so bili izključno v slovenščini, ob tem pa še v slovenski poseg svetnika Demokratske stranke Davida Peterina na prvi seji občinskega sveta. »Kar zadeva enojezične slovenske letake, je umestno spomniti, da prirejajo manjšinska društva številne slovenske, a tudi dvojezične pobude, ki so namenjene tudi občanom, ki slovenskega jezika ne razumejo. V tem smislu so lahko tudi letaki enojezični ali dvojezični, kar pojasnjuje, za katero vrsto pobude gre. Ne bi bilo elegantno, če bi celotno goriško skupnost vabili na pobude, hkrati pa ne bi dajali vsem možnost, da razumejo,« pravi Semolič in izpostavlja, da Goričani dobro vedo, da so številne

pobude Kulturnega doma in centra Bratuž odprte vsem, z nadnapisi pa se tudi SSG odpira italijanski publiki v duhu prave integracije. O Peterinovem posegu Semolič pravi, da je bil večinoma dvojezičen, v zvezi s Piscopovim omenjanjem zakonodaje pa izpostavlja, da 9. člen zaščitnega zakona št. 38/2001 predvideva pravico do rabe slovenščine v zbornih organih in v izvoljenih skupščinah, za prevod pa mora poskrbeti pristojna uprava. »To je italijanski državni zakon, za katerega si želimo - kot za vse ostale -, da bi bil spoštovan,« pravi Semolič in pristavlja, da popolna integracija med dvema skupnostma, ki se je nadeja Piscopo, je med prioriteta SKGZ, kot kaže tudi zadnji občni zbor organizacije, ki je iz spoštovanja do italijanskih gostov potekal dvojezično. Semolič se bo tako o 9. členu zakona št. 38 kot o vidni dvojezičnosti pogovoril z županom, s katerim se bo sestal v sredo.

GORICA - 102-letna Anna Culot

Smrt zaradi padca

Videmski tožilec zahteva sojenje zoper direktorja in upravitelja doma za ostarele

Pred desetimi meseci in po dvajsetih dneh agonije je v bolnišnici v Palmanovi umrla Goričanka Anna Culot vdova Paoletti. Imela je 102 leti in je do lani bila gostja doma za ostarele Sereni Orizzonti v kraju Percoto v videmski pokrajini.

V preiskavi, ki jo je vodil namestnik državne tožilca v Vidmu Marco Panzeri, je bilo ugotovljeno, da so smrt povzročile posledice padca po stopnicah med bivanjem v omenjenem domu. Po koncu preiskave je tožilec zahteval sojenje za direktorja doma Paola Gosa ter za pravnega zastopnika in administratorja iste ustanove Valentina Bortolussija. Osumljena sta nenamernega umora. Moška se bosta morala namreč braniti pred obtožnico, ki navaja, da v domu ni bila upoštevana zakonodaja glede arhitekturnih pregrad. Kriva naj bi bila, ker nista poskrbeli, da bi bila na stopnišču nameščena pregrada, ki bi

preprečila morebitne padce; nevarnost le-teh je seveda v domovih za ostarele velika.

Ko je Anna Culot zgrmela po stopnicah navzdol, je bila na vozičku. Žravnin tožilec Panzeri pa je med preiskavo tudi ugotovil, da se je ženska večkrat nevarno približala stopnišču. Po padcu je 102-letni Goričanki na pomoč priskočilo osebje doma, nakar so jo odpeljali v bolnišnico v Palmanovo. Med hospitalizacijo je ženska zbolela za pljučnico, ki jo je po nekaj dneh privedla v smrt. V poročilu o vzroku smrti so zdravniki iz Palmanove ob pljučnici navedli hospitalizacijo zaradi padca. Tudi na zahtevo svojcev nesrečne Goričanke je videmsko tožilstvo uvedlo preiskavo o tem, če sta smrt in padec s stopnišča povezana. Obdukcija naj bi to hipotezo potrdila, zato pa je državni tožilec vpisal Paola Gosa in Valentina Bortolussija v seznam preiskovanih oseb.

ŠTEVERJAN - »The Queen Symphony« na Dvoru

Poletje pričakali na naravnem pomolu ob prvem kraju lune

Koncert iz ciklusa Snovanj v organizaciji centrov Emil Komel in Arsatelier tokrat v duhu povezovanja

Mladinska filharmonija NOVA je v Števerjan privabila več sto poslušalcev-gledalcev

BUMBACA

Čarobnost kraja v sozvočju s pravično številko 7. Toliko je bilo namreč do petka zvečer Snovanj v dolgoletni prireditbi Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel in Mednarodnega centra za glasbeno umetnost Arsatelier. Sedma izvedba je zaobjela tudi vrsto kulturnih in družbenih organizacij na pokrajinski in

krajevni ravni. Lepo vreme, svežina Mladinske filharmonije NOVA iz Nove Gorice in dolg seznam prirediteljev so privabili v Števerjan okrog tristo trideset poslušalcev-gledalcev - brez glasbenikov, ki jih je skoraj sedemdeset.

Koncert »The Queen Symphony« je potekal na prikupnem naravnem flišnem pomolu posestva baronice Tacco na Dvoru, od koder se zvečer vidi svetlikanje luči v čedadskih predmestjih, tistih v Romansu, bližnjih v Gornjem Cerovem, za hrbtom v Gorici in Novi Gorici, Krminka gora pa je proti zahodu zgolj malo višji Kucelj ... Pod pomolom se vijugasto spuščajo vinogradi in gozdovi s podrastjem do Prevale in Grojnice. V petek je pobudi z naslovom »Pozdrav poletju« botroval lunin prvi krajec. Podobno obilje vtisov je mogoče srkati vase na travnatem pomolu pred Štekarjevo domačijo nad Valerišcem, tam, kjer desetletja poteka praznik kostanjev v prireditbi slovenskih goriških planincev.

Orkester so namestili na zahodni rob prireditvene površine, na vzhodnega so v polkrogu postavili stojnice namenjene pokušnji vin, ki so jih ponujala kmetijska posestva Castelvecchio, Codelli, Draga, Ferruccio Sgubin, Vigneti Conte, Humar Marino, Komjanc Alessio, Tenua Villanova in Villa Russiz. Na desni, v zavetju kostanjev, sta okuse v obliki prikupnih griljajev ponujali podjetji Vinicio Cargnel in Joško Sirk. Vse povezujeta dru-

štvo Goriška Cesta vin in okusov ter Vinsko turistično gibanje FJK.

Po napovedovalnici predstavitvi prirediteljev in orkestra, ki je v tej sestavi nastal leta 2010, vodi pa ga dirigent Simon Perčič, je v imenu občinske uprave pozdravila županja Franca Padovan in poudarila zadovoljstvo nad pobudo. Vinogradnik Robert Komjanc je spregovoril v imenu prisotnih »proizvajalcev okusov«: ocenil je, da sta se tokrat optimalno srečali glasba in enogastronomija, kar je omogočilo vsem udeležencem, da so uživali v bogati briški kulturni in turistični ponudbi.

Glasbeni program je predvideval izvajanje okrog dvajsetih komadov v šestih simfoničnih sklopih skladatelja Tolga Kashifa, ki je interpretiral pesmi Freddieja Mercuryja, pevca legendarnih Queenov. Verjetno bi dvoransko izvajanje bilo primernejše, a čarobnost večera je vseeno v zadovoljivi meri osredotočila pozornost poslušalcev na oder in zvočno sporočanje orkestra in solistov.

Nezanemarljivi detajli petkovega večera: lokacija je omogočila udeležbo tudi družinam z osnovnošolskimi otroki, saj so se le-ti lahko odmaknjeni od prireditvenega prostora prosto zabavali ob sveži večerni sapi; člani občinske civilne zaščite so koristno in učinkovito usmerjali promet na razpoložljive parkirne prostore; za logistiko, se pravi oder, razsvetljavo, stole in vse ostalo je poskrbel gradbeno podjetje Alojz Ivan Hlede pomočniki. (ar)

GORICA - Mešani pevski zbor Lojze Bratuž

Pri dobrem zdravju

Ob koncu sezone podarili publiki kakovosten koncert s posebno pozornostjo za slovenske skladatelje

Pevski zbor Lojze Bratuž na stolniškem koncertu

BUMBACA

Mešani pevski zbor Lojze Bratuž iz Gorice, ki ga vodi Bogdan Kralj, je ob koncu sezone podaril goriški publiki kakovosten samostojni koncert. Večer nabožne glasbe z naslovom »Hvalite Gospodovo ime« je potekal v četrtek v goriški stolni cerkvi pod pokroviteljstvom Zveze slovenske katoliške prosvete.

Zbor Bratuž vse od ustanovitve - lani je praznično proslavil okroglo 60-letnico delovanja - goji klasično polifonijo, slovensko ljudsko in umetno pesem ter posveča veliko pozornost slovenskim skladateljem, tudi krajevnim. Tudi danes je očitno pri dobrem zdravju, saj sega po zahtevni literaturi in jo pod mentor-

stvom dirigenta, ki ga drži na vajetih že od leta 2001, tudi prepričljivo izvaja. To je zbor dokazal tudi z zadnjim nastopom, na katerem je s smotno izbranim programom prevzel številno zbrano občinstvo. Prvi del koncerta je bil posvečen pravoslavni liturgiji in staroslovanskemu cerkvenemu obredu. Odpeli so osem pesmi štirih velikih avtorjev te glasbene vrste - Mokranjaca, Čajkovskega, Rahmaninova in Bortnjanskega. Znana pesem »Mnogaja ljeta« iz staroslovanske dediščine je v mogočni izvedbi na koncertu nakazala prehod iz pravoslavne liturgije v zahodno, katoliško. V drugem delu je zbor namreč odpel sakralne

skladbe, ki spadajo v zahodno tradicijo. Med sabo so bile različne, a domiselno izbrane. Prva je bila kratka maša sodobne litvanske skladateljice Kristine Vasiliauskaite, nato pesem »O Magnum Mysterium« ameriškega skladatelja danskega rodu Mortena Lauridsena, ki izraža čudenje ob rojstvu Boga. Sledila je »De profundis« kanadske skladateljice Nancy Telfer. Lepo je izzzvenela »Ave Maria« goriškega skladatelja Patricka Quaggiata; pesem je mladi avtor pred desetimi leti napisal in posvetil ravno zboru Lojze Bratuž. Stolniški koncert se je končal s še eno Marijino, s priljubljeno »Sonce že zahaja« Josefa Gruberja.

ŠTEVERJAN - Med 6. in 8. julijem tradicionalni festival

Narodno-zabavna glasba se bo vrnila med Borovce

V Števerjanu tečejo priprave na 42. Festival narodno-zabavne glasbe »Števerjan 2012«, ki bo potekal med 6. in 8. julijem. Na tekmovanje se je letos prijavilo 26 glasbenih skupin, ki bodo publiko spremljali v števerjanskih večerih med Borovci, programsko nabitih z motivi narodno-zabavne glasbe. Gostoljubje organizatorjev, kapljica briškega vina in dobro založeni kioski bodo prispevali, da bo vzdušje na festivalskih večerih, ki se večkrat zavlečejo pozno v noč, še bolj prijetno.

Napovedovalca bosta Andrej Hofer in Tjaša Hrobat. Oba sta med najvidnejšimi obrazi na slovenski televiziji, kar ob kakovosti glasbe še dodatno prispeva k ugledu Festivala. Komisijo za glasbo bodo sestavljali

Jože Burnik, Mihael Corsi, Danilo Čadež, Bertl Lipusch, Tullio Možina, Denis Novato in Slavko Avenik ml., predsednik bo Filip Hlede, komisijo za besedilo pa bodo sestavljali Milan Jež, Leonard Katz ter Franca Padovan in Martina Valentinčič, ki sta predstavnici organizatorja. Za ozvočenje sta zadolžena Vasja Križmančič in Niko Klanjšček, scenografijo bo pripravil znani slovenski strokovnjak Jože Napotnik.

Prvi festivalski dan bo v petek, 6. julija. Od 20. ure dalje se bodo na odru vrstili ansambli Azalea iz Gabrije pri Novem mestu, Klapa z Brega z Doline pri Trstu, Mladi upi iz Šmarji pri Jelšah, Golop s Kamnika, Napev iz Slovenj Gradca, Nemir iz Mokronogega, Obvoz iz Zagorja ob Savi, Po-

skočni muzikanti iz Slovenske Bistrice, Stil z Velenja, Šaljivci iz Limbuša pri Mariboru, Topliška pomlad iz Dolenjskih Toplic, Vasovalci iz Semiča in Vikend iz Vinske gore. Dan kasneje se bodo z začetkom ob isti uri pomerili ansambli Bitenc iz Bobrove pri Ljubljani, Jeglič iz Železnikov, Kraški muzikantje z Devina pri Trstu, Mladika iz Dramelj, Nasmeh z Vuhreda, Navihani muzikanti iz Tabora, Netopir iz Jesenic, Peklenški muzikantje iz Ljubljane, Prleški kvintet iz Križevcev pri Ljubljani, Simona Gajška iz Šentjurja pri Celju, Tik Tak iz Studenega pri Postojni, Zakrajšek iz Ribnice in Žargon iz Godenincev. Finalni del Festivala bo v nedeljo, 8. julija, ob 17. uri. Publiko bo zabaval ansambel Modrijani.

GORICA

Dobrodelna tombola

Na Travniku bodo v petek, 29. junija, ponovno priredili dobrodelno tombolo sv. Petra in Pavla. Občina in Vincencijeva konferenca iz Gorice sta tradicijo, ki je segala v 19. stoletje, obnovili leta 2011, ko je pri organizaciji sodelovalo tudi združenje Voglio nascere a Gorizia. Letošnji potek so včeraj predstavili občinska odbornica Silvana Romano, predsednik Vincencijeve konference Franco Ciut in občinski svetnik Franco Hassek. Večer se bo začel ob 19. uri s prodajo ta-

blic (cena bo 1,50 evra), ob 20. uri bo koncert šole Roland, okrog 21. ure pa se bo začela tombola. Tisti, ki bo prvi pokrtil pet polj in dosegel peterko, bo zmagal 500 evrov. Srečnej, ki bo dosegel prvo tombolo, bo prejel 1000 evrov, druga tombola pa bo vredna 250 evrov. Denar bo namenjen pomoči za ljudi v stiski. Med prireditvijo bo potekala tudi druga dobrodelna akcija, s katero bodo pomagali prebivalcem Emilie Romagna, ki jih je prizadel potres. Prodajali bodo sir Parmigiano reggiano (13 evrov/kg), ki ga bodo s sodelovanjem konzorcija Latterie Friulane pripeljali na Goriško.

Svetovni slovenski kongres - Konferenca za Italijo

21. OBLETNICA OSAMOSVOJITVE SLOVENIJE

Slavnostni govornik
Evropski poslanec
Dr. Milan Zver

Kulturni program
M.P.Z. "Rado Simoniti" iz Brijunov
Zborovodja Patrick Quaggiato

Sodelujejo
Krožek Anton Gregorčič, Veterani vojne za Slovenijo,
VSO - Združenje za vrednote slovenske osamosvojitve

Petek, 29. junija 2012 ob 20.30
Pod lipo (Klanec 14), Števerjan

n

nedeljske teme

LOČITEV DUHOV ZNOTRAJ TRŽAŠKE CERKVE

Razgibano škofovanje

IVAN ŽERJAL

Pred slabima dvema letoma smo naslovnico Nedeljskih tem posvetili pomembnim premikom v tržaški Cerkvi po prihodu novega škofa msgr. Giampaola Crepaldija. Takrat je šlo za nekakšen obračun prvega leta (pravzaprav prvih devetih mesecev, saj so med imenovanjem 4. julija in prevzemom škofije 4. oktobra 2009 minili trije meseci) njegovega škofovanja, ki pa je po kakih petih mesecih relativnega miru postalo izredno razgibano.

Predvsem z afero okoli božičnega pisma skupine duhovnikov, ki delujejo na socialnem področju, zaradi objave katerega je škof - pravzaprav nadškof - Crepaldi takrat začasno ukinil rubriko pismem uredništvu v škofijskem glasilu Vita nuova. Malo zatem so odslovili odgovorno urednico Fabiano Martini (današnje tržaško podžupanjo) in jo nadomestili s tesnim Crepaldijevim

sodelavcem Stefanom Fontano, ob tem pa je prišlo v okviru škofije do vrste zamenjav škofovih vikarjev ter vodilnih ljudi v cerkvenih službah, kar so spremljale polemike in veliko slabe krvi.

Obenem je novi pastir tržaške Cerkve takoj pokazal, da se ne bo ustavil zgolj pri vodenju zaupane mu škofije, ampak bo šel veliko dlje: tako so zaživela adventna in postna srečanja v okviru Katedre sv. Justa, na katerih obravnavajo teološka, kulturna in gospodarska vprašanja, stekle so druge odmevne pobude, kot npr. vsedržavni liturgični teden ali predstavitev publikacij o družbenem nauku Cerkve in delovanju katoličanov v politiki. To vse z jasno izrečenim namenom, da se v krajevnih Cerkvah vnese mednarodna širina ter da se zavzame tudi odločno stališče glede pomena ohranjanja jasne katoliške identitete, ki je predpogoj za resničen dialog.

Pri tem se je msgr. Crepaldi v

očeh mnogih bolj kot pastir krajevnih Cerkve pokazal kot organizator idejno zelo profiliranih pobud, pri čemer je marsikdo opozoril na njegovo poznanstva s številnimi vplivnimi politikami pretežno iz desne, a tudi iz leve sredine ter gospodarstvenikov. Treba je omeniti, kako sta v okviru Katedre sv. Justa pred časom nastopila tudi bivša predsednika družbe Generali Cesare Geronzi in vatikanske banke Ior Ettore Gotti Tedeschi, ki sta se oba znašla v sodnih mlinih (Geronzi je bil tudi obsojen).

Od dogodkov, o katerih smo pisali na začetku, sta minili približno dve leti. Takrat smo se spraševali, ali gre za ločitev duhov ali pa za bolj jasen in odkrit dialog med Cerkvijo in neverujočim oz. laičnim delom tržaške stvarnosti. Po dveh letih se lahko mirno zapiše, da je res prišlo do ločitve duhov med katoliškim in laičnim oz. laicističnim delom Trsta, prav tako pa zno-

traj same cerkvene skupnosti med t.i. »naprednimi« in »konservativnimi« silami (čeprav je treba v primeru Cerkve z uporabo takih političnih oznak precej paziti, saj ni mogoče vsega posploševati in uokviriti v sociološke in politične kategorije). To je prišlo do izraza predvsem na straneh tržaškega italijanskega dnevnika, ki se je večkrat razpisal o sporih in nesoglasjih v Cerkvi, čeprav pogosto bolj v slogu rumenega tiska.

Kljub temu pa razdeljenost ostaja in je prišla do izraza že večkrat, npr. ob lanskim referendumom o vodni oskrbi, jedrskih elektrarnah in upravičeni zadržanosti predsednika vlade, ko je nadškof Crepaldi kritično ocenil zadržanje številnih katoličanov, tako vernikov kot duhovnikov, škofov in organizacij, ki so se opredelili za »da« in tako prispevali k zmagi nasprotnikov t.i. privatizacije vodne oskrbe, uporabe jedrske energije in upravičene zadržanosti. Njim je msgr. Crepaldi očital naivnost, neprimerno izkoriščanje svetopisemskih in evangeljskih besedil, površno branje družbenega nauka Cerkve ter dejstvo, da so na volitve šli skupaj z organizacijami, ki med drugim zagovarjajo tudi splav, nasprotovanje kateremu (oz. zavzemanje za življenje od spočetja do naravnega konca) pa je - skupaj z obrambo družine kot zakonske zveze med moškim in žensko ter svobodo pri izbiri vzgoje - med tistimi načeli, o katerih se po mnenju Katoliške cerkve ne gre pogajati.

Do novih polemik je prišlo tudi pred nedavnim, ko je nadškof kritiziral tržaško levosredinsko občinsko upravo zaradi podpore biološki oporoki, poleg tega pa pozval duhovnike, naj ne vračajo neprodanih izvodov škofijskega tednika Vita nuova, ampak naj poskrbijo za prodajo vseh. O tem se je ponovno razpisal krajevni dnevnik, ki je dal prostor tudi kritičnim pogledom neimenovanih duhovnikov, ki so kritizirali sedanjo linijo tednika. To je razjezilo nadškofa, ki je napisal pismo uredniku Fontani, v katerem je med drugim poudaril, kako je bila uredniška linija Vite nuove ob Fontanovem prevzemu vodenja časopisa daleč od nauka Katoliške cerkve in potreb po pravilnem pastoralnem odnosu s svetom. Sedanja linija pa da ni desničarska, levičarska ali sredinska, ampak je linija škofa in Cerkve, ki jo vodijo zakoniti pastirji na podlagi tradicionalnega nauka.

Je bila to niti ne preveč posredna obtožba na račun prejšnjega vodenja krajevnih Cerkve in upokojenega škofa msgr. Evgena Ravignanija? Na škofiji so to seveda zanikali, mnogi drugi pa so to razumeli drugače, se pravi, da je sedanji tržaški škof svojega predhodnika enostavno postavil na zatožno klop. Med temi so bili tudi nekateri sodelavci in prepričani podporniki linije prejšnjih škofov Lovrenca Bellomija in Evgena Ravignanija, katere je škofija v sporočilu za javnost zaradi izjav, ki so jih dali tisku, obtožila, da so s tem pripomogli k manevru, katerega cilj je sramotenje tržaške Cerkve in da so s svojimi nepremišljenimi izjavami instrumentalizirali osebo škofa Ravignanija. Čisto na koncu se je škofija odločila zapreti spletno stran škofijskega tednika, kot razlog pa je navedla varčevanje.

Vzdušje je torej vse prej kot sproščeno in idilično, tudi zaradi načina, s katerim prihaja do razhajanj pri pogledih na določena vprašanja, ko se ljudi, ki so bili do včeraj dejansko med stebri katoliškega delovanja na Tržaškem enostavno - in poimensko - obtoži sodelovanja

pri sramotenju krajevnih Cerkve, duhovnikov, ki morda res niso v nekem smislu »pravoverni«, vendar so nešteto ljudi rešili iz pekla takih in drugačnih zasvojenosti, Boga in božja s »farčki«, kot se je zgodilo pred dvema letoma. Marsikdo tu pogreša predvsem nek bolj človeški pristop do vprašanja razhajanj, zaradi česar se človeku poraja vtis, da gre enostavno za ideološko zagovarjanje lastnih stališč, pri čemer seveda ni ostalo neopaženo dejstvo, da nadškofova stališča branijo vidni predstavniki krajevnih desnice oz. desne sredine.

V takem vzdušju se tržaška verska skupnost pripravlja na škofijsko sinodo, ki bo stekla jeseni. Pravzaprav so priprave stekle že pred dvema letoma, uradno pa jo je msgr. Crepaldi napovedal novembra lani ob prazniku mestnega zavetnika sv. Justa, ko je dejal, da bo potrebno v središču pozornosti ponovno postaviti na prvo mesto Boga in božjo ljubezen, s čimer bi ju zvlekli z obrobja, na katerega ju je potisnil sekularizem, ter ponovno poudariti, da je Jezus Kristus nujno potreben za vsak pravi humanizem. Pri tem je msgr. Crepaldi v svojem uvodnem dokumentu Biti Kristusovo pismo v Trstu navedel nekaj področij družbenega življenja, ki so potrebna pozornosti in odgovornega posega kristjanov. To so odnos med družino, spoštovanjem življenja in spolnostjo, dalje odnos med mladimi in vzgojno stisko, kultura in soočenje z ideologijo t.i. kulturnega redukcionizma ter ne nazadnje solidarnost, pozornost do neverujočih, skrb za katehiste in krščanske vzgojitelje ter ovrednotenje vernikov laikov.

Na sinodo se pripravlja tudi slovenska komponenta tržaške Cerkve, ki - vsaj na zunaj - ostaja precej miren otok v trenutno razburkanem malem morju tržaške Cerkve. Polemike zadnjih let se je v glavnem niso dotaknile, na tem področju pa je treba poudariti, kako nadškof Crepaldi nadaljuje linijo odprtosti, ki sta jo začrtala in vodila njegova predhodnika Bellomi in Ravignani. Škofove dokumente v zvezi s pripravo na sinodo dosledno prevajajo v slovenščino, ravno tako letake in lepake o raznih pobudah, kot sta npr. Katedra sv. Justa ali nedavni evharistični teden. Prav tako so nekatere škofijske komisije poimenovali tudi po Slovencih: tako komisija za evangelizacijo in katehezo nosi ime po kandidatu za beatifikacijo msgr. Jakobu Ukmarju, komisija za mladinsko pastoralo po blaženem Lojzetu Grozdetu (skupaj z drugo blaženo, Chiaro Badano), komisija za sakralno umetnost in kulturne dobrine pa po Tonetu Kralju (skupaj s Folcom Jacobijem). Slovenski člani predstavljajo četrtino vseh članov škofijskega pastoralnega sveta, poleg tega v zadnjih letih v Domu blagrov nad Trstom deluje mednarodno misijonsko semenišče Redemptoris Mater, katerega rektor je Slovenec msgr. Janez Oberstar. Prav v začetku junija pa je nadškof Crepaldi v cerkvi sv. Jakoba Slovenca Klemena Zalarja posvetil v diakona. Edina »črna pika«, če jo lahko tako imenujemo, je tu dejstvo, da na svojih srečanjih s Slovenci nadškof pri homilijah uporablja le italijanščino, na kar so nekateri že opozorili. To je sprememba v primerjavi z odnosom, ki sta ga do tega vprašanja imela škofa Bellomi in Ravignani, ki sta se vedno trudila uporabljati pretežno, če ne izključno, slovenščino. A pri tem so prioritete msgr. Crepaldija, ki večkrat govori prosto, brez napisanega govora, očitno druge.

PRIJATELJSKO

Učenci OŠ Tabor iz Logatca so nam pisali pisma o skupnem preživetju na šoli, da bi nam njihovi občutki ostali v trajnem spominu z željo, da nas še bolj povežejo in ostanejo z nami.

Njihov učenec tako je zapisal ...
Pozdravljeni!

Spomnite se dne, ko
skupaj v šoli sede
in govore: nič ni
večno, tudi šola ne.
Žalost izgine, sonce
zaide, prijateljstvo ostane
in večno tli in
povezuje vse ljudi sveta,
ker vsi smo družina ena.

Lep pozdrav

Florijan Tomazin

Nestrpno sem pričakoval dan odhoda v Logatec. Ko smo prispeli na Notranjsko, smo pred šolo zagledali učence OŠ Tabor. Zelo sem bil vesel. Zdeli so se mi zelo prijazni in tako so tudi bili. **(Aleksander)**

Mi učenci smo bili
njene znamenito
našo šolo. Naši p
nili in nam nasta
stavitev je bila z
Logatec in njen
zelo všeč. **(Matej)**

Učenci 5. a in 5. b razreda so nas povabili v njihov razred. Jaz sem bil z učenci 5. a r. Vsi smo se predstavili. Spoznal sem veliko prijateljev. **(Marko)**

V torek smo se vsi predstavili, takrat sem izvedel veliko zanimivosti o občini Logatec. V sredo smo šivali blazine s pomočjo Nadjine mame. V četrtek smo se odpravili v Tehniški muzej Bistra. Tam smo si ogledali Titove avtomobile. Všeč so mi bile tudi makete. **(Lenart)**

Zjutraj zgodaj smo vstali
in vedno lepši dan iskali.

Blazine in kvadre smo sešili
in jih ustvarjalno okrasili.

Pri kosilu smo za mize sedli
in zdrave hrane se najedli.

Zahvaljujemo se Občini Logatec,
ki nas je gostila
in nasmeh na naših obrazih naredila.

Veliko otrok smo spoznali,
z njimi radi pokramljali
ter se nogomet igrali.

V Domu Medved smo prenočevali,
na igrišču se radi igrali.
Zelo nam je bilo lepo,
saj še toliko dejavnosti na misel nam ni
prišlo.

Veliko smo v gozdu raziskovali,
ob desetih zvečer že v postelji ležali.

Tudi naši so

Prvi
zna
zali
smo
bava
vanja
(Jobi)

Po kosilu nas je avtobus odpeljal v Dom Medved. Popoldne smo hodili na sprehode, opazovali rastline in si zapisovali njihove značilnosti. Pred Domom smo spretno plezali po visoki plezalni steni pod nadzorstvom učitelja Andraža.
(Martin G.)

V četrtek zgodaj zjutraj smo zapustili Dom Medved v Medvedjem Brdu, pozdravili upraviteljico g. Simono in se odpeljali z avtobusom proti Logatcu. Peljali smo se mimo pristrčne zelene vasi Rovtarske Žibrše. Tu smo se na povabilo g. ravnateljice ustavili in pozdravili učence podružnične šole Rovtarske Žibrše, ki je podružnica OŠ Tabor Logatec. Pristrčna majhna šola nas je zvalila v učilnico, kjer nas je sprejelo

kar osem učencev s prijazno učiteljico Ano. Predstavili smo se drug drugemu in skupno veselo zapeli Kekčevo pesem. Takoj drug nastala prijateljska toplina. Učenci so nas presenetili s paketom, v katerem so bile knjige in šolsko glasilo. Preden smo se poslovili, so nam podarili še rožico v glineni oranžni košarici, ki nas vsako jutro v razredu spomni na prijaznost in gostoljubnost učencev.

Spoznal sem veliko prijateljev. Logatčani so nas bogato pogostili. Vsak dan smo kosili v šolski menzi. Moral si si sam vzeti pladenj, prtiček, pribor in skodelico čaja, nato ti je še kuharica položila nanj krožnik hrane. Skrbno sem odnesel pladenj k mizi in pazil, da ne nič polijem ali potresem. V veseli družbi in tišini smo mirno pokosili. Sami smo zopet odnesli pladenj z mize. Bilo je zelo prijetno. Nihče se ni obnašal nespodobno. **(Nikolaj)**

POBRATENJE

V šoli sem se počutil zelo lepo. Spoznal sem Filipa, Florijana, Matica in Joba. Z njimi sem se igral Med dvema ognjema in nogomet na velikem šolskem igrišču. Naslednjega dne smo šivali celo jutro. Jaz sem se zelo potrudil. Prvič sem sam zašil gumb. **(Gabriel)**

Tehniški muzej Slovenije je bil nekoč samostan v grajskem kompleksu v Bistri pri Vrhniki. Naselje in grad nosita ime po bistri vodi kraških izvirov, ki dajejo okolju poseben čar. Od leta 1951 pa so tu odprli muzej. V njem je več oddelkov: zgodovina, kmetijski, vodni, tekstilni, gozdarski, lesarski, lovski, ribiški, elektro in prometni oddelek. Videli smo parno lokomotivo in mlin na vodni pogon, ki mu pravimo tudi vodno kolo. Mlin je poganjal žago. V knjižnici smo spoznali Valva-zorja, ki je napisal posebno knjigo z naslovom Slava Vojvodine Kranjske. Muzej krasita dve sončni uri: večerna in jutranja. Opazili smo tudi maketo ljubljanskega stadiona. **(Nasya)**

Ko smo stopili v osnovno šolo Tabor, so nas učenci zelo lepo sprejeli in ponosno zapeli slovensko himno. Tudi mi smo se jim pridružili. Naslednji dan sem se zares potrudil in se naučil šivati blazine. V resnici tega nisem nikoli počel. Potem smo izdelke napolnili z različnim napolnilom in jih okrasili s koščki blaga. V razredu je med delom vladala tišina. Vsi fantje smo se potrudili. Naše izdelke so razstavili v četrtek pred našim odhodom na Občini. **(Leo)**

ogato predstavili našo občino, isti, krajevna ledinska imena in prijatelji so nam radovedno prisluhnili vprašanja. Tudi njihova predanimita, saj smo spoznali поблиže o okolico. Druženje na šoli mi je bilo **(Eja)**

Pred šolo so nas sprejeli: ravnateljica ga. Miša Stržinar, nekateri učenci 5. a in b razreda ter učiteljici ga. Boža in Irena. Takoj smo se postavili okoli velikega vodometeta in se fotografirali. **(Erik L.)**

Preden smo odšli h kosilu, smo se preselili v zgornje nadstropje, in sicer v učilnico gospodinjstva. Učiteljica nam je povedala, da se tu učenci učijo kuharskih veščin, spoznajo različne vrste blaga, tkanin, iz česa so obleke itd. Zahvalim se Občini Logatec, ki nas je gostila, posebno učiteljicama Morani in Anamariji, ki sta nas pospremlili ob 30-letnici pobratena na nepozabno druženje v Logatec. **(Nikol)**

Prstniki iz Logatca so napisali nekaj misli o nepozabnem druženju:

Prvi dan smo se predstavili. Potem smo se šli nogomet. Drugi dan smo šivali blazine. Bilo je težko. V četrtek smo šli v muzej Bistra. Všeč so mi bili avtomobili in lesene makete. **(Matic Arko)**

V torek mi je bilo zelo všeč, ko so učenci z Repentabra opisali domači kraj. Repentabrci so zelo prijazni in vsi zelo dobro igrajo Med dvema ognjema in nogomet. V sredo je prišlo v naš razred pet fantov. Na ta dan smo spoznali, kako dobro šivajo. V naši skupini sta bila dva fanta, ki sta se izkazala pri šivanju. **(Nadja Kovačević)**

Ko smo se srečali, je bilo bolje, kot sem si predstavljala, dobila sem dobre nove prijatelje. V sredo sem se kar namučila, da sem naredila "povštr". V četrtek smo šli v Bistro, kjer so mi bile najbolj všeč makete žag in avtomobili. Kar žal mi je, da se moramo tako hitro posloviti. **(Nena)**

i dan mi je bilo všeč, ko smo se spoli. Všeč mi je bilo tudi, ko smo razkašolo. Drugi dan mi je bilo všeč, ko delali blazine. Potem pa sem se zal v OPB (oddelku podaljšane bi-a), ko smo igrali nogomet. **(Petrovčič)**

V torek sem se zelo veselila obiska zamejskih Slovencev iz Italije. Ko so prišli, sem se čudila, ker sem si jih predstavljala čisto drugače. Sreda mi je bila zanimiva, ker smo šivali. **(Valentina Lupi 5. a)**

Spoznali smo zamejske Slovence z Repentabra. Na prireditvi smo jim zapeli nekaj pesmi. Ugotovili smo, da dobro igrajo nogomet. V sredo smo šivali blazine. Vse blazine so odšle na razstavo. **(Florijan)**

Sklep Odbora ministrov Sveta Evrope o izvajanju konvencije o zaščiti manjšin

Avstrija mora nujno popraviti manjšinsko zakonodajo iz leta 1976

Na slikah: pod naslovom dvojezična tabla na Koroškem; spodaj sedež Sveta Evrope v Strasbourgu

»Avstrija je ohranila v glavnem pozitiven pristop do Okvirne konvencije za zaščito narodnih manjšin in njegovega sistema preverjanja. Raven medetnične strpnosti in medsebojnega razumevanja se je, kot kaže, izboljšala, vključno s Koroško, po velikem prizadevanju zveznih oblasti, akademskega sveta in številnih zasebnih pobud. Kompromis med krajevnimi koroškimi oblastmi in predstavniki slovenske manjšine glede dvojezičnih topografskih napisov in rabe slovensčine kot uradnega jezika na jezikovno mešanih območjih so dosegli v juniju 2011 s pomočjo zveznih oblasti.

Avstrija še nadalje razvija napreden in učinkovit sistem dvojezičnega šolanja na Gradiščanskem in na Koroškem, kar je čedalje bolj atraktivno tudi za otroke, ki pripadajo večinskemu prebivalstvu. Narašča tudi popularnost dvojezičnih vrtcev in nekatere so odprli tudi na Dunaju na pobudo zasebnih organizacij z javno podporo. V zvezi z integracijo tujcev razvija mesto Dunaj inovativne strategije, ki vključujejo uspešne vzgojne pobude, pa tudi pobude s področja medsebojnih odnosov. Nadaljujejo se izpopolnjevalni tečaji za pripadnike policije glede uveljavljanja človekovih pravic; prireja jih odbor za človekove pravice na notranjem ministrstvu, ki tako izpopolnjuje svojo nalogo zagotavljanja neodvisnega svetovanja in promocije človekovih pravic pri uveljavljanju zakonodaje.

Nekaj napredkov beležimo tudi v zvezi z razpoložljivostjo in kakovostjo televizijskih in radijskih oddaj v jezikih manjšin. Živahno okolje zasebnih medijev prispeva k dinamični in raznoliki ponudbi pripadnikom narodnih manjšin, če zlasti na Dunaju.

Tako se začenja tretje poročilo (objavljeno je bilo 13. junija) odbora ministrov Sveta Evrope o izvajanju Okvirne konvencije za zaščito narodnih manjšin v Avstriji. Kot je že ustaljena praksa,

se poročilo začneja s pozitivnimi ugotovitvami, vendar v nadaljevanju takoj prehaja h kritičnim oziroma negativnim ocenam, ki jih je seveda veliko več.

Prva kritika zadeva pomanjkanje napredka pri izvajanju okvirne konvencije za pripadnike manjšin, ki živijo izven ozkih območij zaščite; slednji izgubijo vse jezikovne pravice, kadar se preselijo s teh območij. Videti je, da je pristop avstrijskih oblasti do izvajanja manjšinskih pravic strogo zasidran na statističnih ugotavljanjih, posebno v primerih, ko je treba priznati skupino kot narodno manjšino in uveljavljati za to skupino jezikovne in izobraževalne manjšinske pravice.

Naslednja kritika leti na urad zveznega kanclerja z ugotovitvijo, da se sredstva, ki jih ta urad namenja za ohranjanje in razvoj kulture in jezikov narodnih manjšin niso zvišala vse od leta 1995, pri čemer urad ni niti upošteval inflacije, kar pomeni, da se sredstva dejansko zmanjšala. Res je, da v nekaterih primerih obstajajo dodatna sredstva, na primer s strani drugih ministrstev ali deželnih vlad, vendar gre vselej za kratkoročna sredstva, ki so namenjena financiranju posameznih projektov, kar manjšinam omejuje možnosti, da organizirajo večje in dolgotrajnejše pobude. Prav te pobude pa so po mnenju Sveta Evrope bistvene, da lahko katerakoli manjšina pravočasno oblikuje in izvaja ukrepe za ohranjanje svoje identitete.

Odbor ministrov Sveta Evrope se tudi pritožuje, ker Avstriji ni oblikovala celovitega sistema, ki bi zagotavljal verodostojne podatke o stanju pripadnikov narodnih manjšin, za katere je še ovirano razvijanje usmerjene in učinkovite politike za zagotavljanje enakih možnosti. Tako na primer v zvezi z Romi ob pomanjkanju zanesljivih podatkov obstajajo velike razlike med oceno njihovega vključevanja v izobraževalni sistem in v

zaposlovanje s strani predstavnikov manjšine in predstavnikov oblasti.

Naslednja kritika se nanaša na rasistična in ksenofobna dejanja, do katerih prihaja zelo pogosto; prav tako pogosti so primeri spodbujanja k medetničnemu sovraštvu; v to spodbujanje so vpleteni tudi politiki. Obstoječi pravni ukrepi proti diskriminaciji in določila kazenskega zakonika, ki določajo kaznovanje nasilja, ki temelji na rasni ali etnični diskriminaciji, se izvajajo zelo poredkoma in videti je, da sploh niso poznana širši javnosti. Treba je okrepiti možnost ukrepanja varuhov pravice do enakopravnosti in komisije za enakopravnost, da bi lahko ti organi učinkoviteje posegali v primerih diskriminacije in povečali občutljivost družbe za ta vprašanja.

Predstavniki narodnih manjšin tudi ocenjujejo, da njihova zgodovina in kultura nista primerno zastopani v učbenikih in šolskih programih; zelo malo je rečeno o pozitivnem doprinosu manjšin k avstrijski kulturi in informacije pogosto temeljijo na stereotipih. Premalo je povedano o zatiranju in deportacijah pripadnikov manjšin med letoma 1938 in 1945.

Z izjemo radijskega pokrivanja v slovenskem jeziku na Koroškem je ponudba televizijskih in radijskih sporedov v jezikih manjšin nezadostna, prav tako omejena in nezadostna je ponudba tiskanih medijev, da bi lahko zares govorili o prisotnosti manjšinskih jezikov v sredstvih obveščanja. Avstrijski sistem promocije medijev v praksi diskriminira manjše medije, ki ne zagotavljajo kritja v nadležni ravni, vključno z mediji v jezikih manjšin, saj namenja nezadostno pozornost bistveni vlogi sredstev obveščanja pri promociji kulturne in jezikovne identitete narodnih manjšin.

Kritike seveda niso obšle izvajanja razsodbe avstrijskega ustavnega sodišča z dne 13. decembra 2001 (o dvojezičnih topografskih napisih na Koroškem) in 4. oktobra 2000 (o rabi slovenskega jezika v odnosih s krajevnimi oblastmi), ki se izvajata v premajhni meri. Predstavniki manjšin namreč poročajo o preskromni volji državnih uradnikov, da bi vključevali slovenski jezik v uradno dejavnost; to se dogaja celo v občinah, kjer je slovenski jezik uradno dovoljen. Doseženi kompromis o seznamu občin, kjer naj bi namestili dvojezične napise in kjer naj bi imeli pripadniki manjšine pravico do rabe slovenskega jezika ne dosega ravni oziroma standardov zaščite, ki jih je leta 2001 ustavno sodišče ocenilo kot ustrezno.

Pozitivnih rezultatov dvojezičnega šolanja v osnovnih šolah pogosto ni mogoče nadgraditi, ker n srednjem šolstvu obstajajo le skromne možnosti dvojezičnega poučevanja. Kakovost in količina dvojezičnega šolstva nista povsod zadostni, predvsem na Gradiščanskem. Potrebna so dodatna prizadevanja za povečanje ustreznega izobraževanja učiteljev. Tudi izobraževalne potrebe pripadnikov manjšin na Dunaju niso bile ustrezno rešene, še zlasti ob upoštevanju naraščajočega povpraševanja s strani narodnih manjšin. Podpora, ki jo oblasti namenja zasebnim ustanovam za poučevanje jezikov manjšin, je nezadostna za dolgoročno zagotavljanje ustreznih storitev.

Seznam kritik se končuje z ugotovitvijo, da se ni v zadostni meri izboljšala promocija dejanskega sodelovanja pripadnikov manjšin pri sprejemanju odločitev, ki jih zadevajo. Spremenili niso postopkov za imenovanje svetov in prav tako niso spremenili sestave teh svetov, njihova pristojnost pa je še vedno omejena na razdeljevanje zveznih finančnih sredstev za kulturne dejavnosti manjšin. V parlament so vložili osnutek zakona za spremembo manjšinske zakonodaje iz leta 1976, ne da bi se predhodno posvetovali z vsemi zainteresiranimi manjšinami. Kljub nekaterim vidnim izjemam živijo pripadniki romske skupnosti v velikih težavah, še posebej v zvezi z dostopom do izobraževanja in zaposlovanja. Res je, da glede tega obstajajo prizadevanja zvezne vlade in tudi deželnih vlad, vendar še ni celovitega dolgoročnega programa, ki bi ga izvajali v tesnem sodelovanju s predstavniki Romov za promocijo njihove dejanske enako-

pravnosti in sodelovanja v javnem življenju.

Po tem dolgem seznamu kritik je odbor ministrov Sveta Evrope pozval avstrijske oblasti, naj nekaj ukrepov sprejmejo nemudoma, nekaj dodatnih ukrepov pa v srednjeročnem obdobju.

Na prvem mestu nujnih ukrepov je potreba po učinkoviti spremembi državne zakonodaje o manjšinah z namenom, da se zajamči dejanska in popolna zaščita pravic narodnih manjšin v vsej Avstriji; zagotoviti je treba tudi celovito in dejansko posvetovanje s predstavniki manjšinami pred sprejemanjem zadevne zakonodaje.

Drugi nujni ukrep zadeva zagotavljanje uživanja jezikovnih pravic pripadnikov narodnih manjšin v vsej Avstriji v skladu z določili Okvirne konvencije Sveta Evrope in zadevnih odločb ustavnega sodišča; tu je treba zagotoviti posebno pozornost pri zagotavljanju fleksibilnosti ob uvajanju pralogov v državno zakonodajo, z namenom, da se preprečijo arbitrarni posegi na to področje.

Tretji nujni ukrep zadeva nujnost spremembe sistema imenovanja in sestave manjšinskih svetov za narodne manjšine, v katerih mora biti zajamčene reprezentativnost pogledov in zahtev pripadnikov narodnih manjšin; bistveno je treba povečati pristojnosti svetov in zagotoviti, da bodo zaslišani o vseh vprašanjih, ki zadevajo manjšine in ki vplivajo na sprejemanje odločitev.

Sledi daljši seznam priporočil, ki jih odbor ministrov Sveta Evrope daje Avstriji in za katera ni oznake, da naj bi šlo za nujne ukrepe.

Tu je govor o oblikovanju in izvajanju, po posvetovanju in v sodelovanju z Romi, celovitega in dolgoročnega programa za promocijo dejanske enakopravnosti in sodelovanje pripadnikov romske skupnosti v vseh področjih javnega življenja.

Sledi priporočilo za povečanje finančnih sredstev za zaščito in razvoj narodnih manjšin, njihove kulture, jezika in identitete in spremembe postopkov, ki bi morali manjšinam omogočati razvijanje in uresničevanje dolgoročnih pobud.

Tu je tudi potreba po krepitvi boja proti rasizmu in ksenofobiji v družbi, vključno z odločnim obsojanjem vseh primerov nestrpnosti in populizma v politični sferi in v sredstvih javnega obveščanja, pa tudi po dvigovanju poznavanja pravnih sredstev. Sem sodi tudi nujnost povečanja pristojnosti varuhov človekovih pravic in enakopravnosti ter komisije za enakopravnost, s čimer bi se bolje borili proti diskriminacijam v družbi.

Tu je seveda tudi priporočilo za povečanje prisotnosti jezikov manjšin v radijskih in televizijskih sporedih ter v tiskanih medijih z zagotovitvijo posebnih finančnih prispevkov za manjšinske medije.

Dokument vsebuje tudi priporočilo, naj bi zagotovili poučevanje zgodovine in kulture narodnih manjšin v šolskih programih in v učbenikih, s posebnim poudarkom na njihovem prispevku k razvoju avstrijske družbe. Tu naj bi poudarili tudi promocijo strpnosti in medsebojnega razumevanja med pripadniki različnih skupin avstrijske družbe.

Zadnje priporočilo pa vsebuje nujnost povečanja dvojezičnega pouka predvsem v srednjih šolah, kar je nujen pogoj za ohranjanje manjšinskih jezikov v Avstriji.

MEDNARODNI SIMPOZIJ »EURICSE« V TRENTU

Položaj zadružnih bank sredi finančne krize

Mitja Stefancic

Na fotografiji levo panorama Trenta, spodaj Panu Kalmi, profesor na univerzi v Vaasi in eden najuspešnejših ekonomistov na področju zadružnega bančništva

Tretji mednarodni simpozij o zadružnih bankah je tudi letos potekal na Univerzi v Trentu.

Kljub temu da so ljudske in zadružne banke po Evropi sprva dobro poslovale in med leti 2007 in 2009 uspešno kljubovale začetnemu valu finančne krize, se je njihov položaj v zadnjih letih poslabšal. Zdaj obstaja možnost, da jih nepremišljeno ravnanje mednarodnih finančnih trgov in površno odločanje finančnih nadzornikov v prihodnjih letih spravi celo na kolena. Taka je ugotovitev udeležencev tretjega mednarodnega simpozija »Zadružne banke in lokalni gospodarski razvoj, ki je potekal 14. in 15. junija na inštitutu za družbeno ekonomijo »Euricse«, ki deluje pod okriljem Univerze v Trentu.

Kot so povedali gostje dvodnevne simpozija, je gospodarska kriza in kriza javnih financ pri šibkejših članicah Evropske unije (EU), predvsem v mediteranskih državah, poslabšala pogoje poslovanja lokalnih gospodarstev in posledično tudi poslovanje lokalnih bank. Vendar se celo v sklopu stabilnejših gospodarstev, kakršno je na primer avstrijsko, nekomercialne banke trenutno soočajo s številnimi težavami. Avstrijska vlada je namreč letos prvič po mnogih desetletjih priskočila na pomoč nekaterim zadružnim bankam, ki so v zadnjih obdobjih beležile visoke izgube. Le z enotno vizijo, s premišljeno razvojno strategijo ter prek vzajemnega sodelovanja in boljših odnosov z nadzornimi organi lahko manjše, lokalne evropske banke, ki niso vezane na izključno dobičkonosno logiko, preživijo krizo, izboljšajo poslovanje in kratkoročno zavstavijo dodatne izgube.

Simpozij, ki se je letos odvijal v sejni dvorani fakultete za sociologijo v Trentu, se je osredotočal na probleme, ki jih beležijo zadružne banke skorajda povsod po Evropi. Poslovne izgube tako ljudskih kot zadružnih bank so vezane na gospodarske težave, ki so sprva izhajale iz širšega globalnega konteksta, v zadnjih nekaj letih pa izhajajo predvsem iz evropske gospodarske krize in neusklaje-

ne politike EU. Taki problemi imajo povsem negativne učinke na lokalno gospodarsko rast, saj onemogočajo razvoj manjših podjetij in tako imenovanih »start-up« podjetij. Izgubo konkurenčnosti in ostale probleme, s katerimi se soočajo zadružne in neprofitne banke torej preučiti predvsem na državni oziroma na deželni ravni. V ta namen so na simpoziju spregovorili Giorgio Gobbi iz italijanske centralne banke, Frank Puderbach iz nemške federalne oblasti za nadzor nad finančnimi trgi, Philip Reading, direktor urada za finančno stabilnost v avstrijski centralni banki, in Frans van Helden iz nizozemske centralne banke. Skupaj so razpravljali o prihodnosti zadružnega bančništva v Evropi. Med poslušalci so bili tudi udeleženci iz drugih evropskih držav in nekateri sodelavci uglednega angleškega urada za nadzor nad finančnimi trgi in posredniki »Financial Stability Authority«.

V osrednjem delu simpozija so spregovorili mladi raziskovalci in raziskovalci, ki so uveljavljeni na akademski ravni. Panu Kalmi iz finske univerze v Vaasi, ki velja za enega najuspešnejših ekonomistov na področju zadružnega bančništva, je spregovoril o razvoju koncepta članstva v evropskih zadružnih bankah. Holger Blisse iz univerze na Dunaju je med svojim prispevkom natančno razlikoval med zadružnimi bankami in ljudskimi bankami, ki poslujejo na avstrijskem trgu. Podal je podroben opis zapletenih lastniških odnosov in ključnih poslovnih strategij, ki zaznamujejo vsako izmed teh skupin, ki vse bolj spominjajo na mednarodne holdinge. Simon Cornée iz francoske univerze v Rennesu je izpostavil delovanje neprofitnih bank v Franciji, ki jih Francozi ocenjujejo kot uspešne, etično usmerjene banke. Analizo je podkrepil z izvirnim ekonometričnim modelom, ki poleg kreditnega uspeha bank upošteva še družbeni uspeh, ki izhaja iz načina poslovanja. Med mladimi raziskovalci, ki zaključujejo ali so komaj zaključili doktorski študij, sta Johannes Spandau in Michael Tschoepel iz nemške univerze v Munstru podala svojevrsten pogled na nemške zadružne banke in njihovo pre-

poznavno poslovno filozofijo, ki - podobno kot v Italiji - temelji na privilegiranih odnosih z zadružnimi člani. Mitja Stefancic iz ljubljanske univerze pa je spregovoril o zamenjavah vodilnih kadrov v italijanskih zadružnih bankah, ki so manj pogoste od zamenjav v komercialnih bankah. Izhajajoč iz ugotovitev ekonomista Tita Boerija je dejal, da razlike najbrž kažejo na neučinkovite mehanizme za nadzor nad vodilnimi kadri oziroma nad top managementom v italijanskih zadružnih bankah, ter je obenem posredoval nekaj alternativ za izboljšavo.

Zadnji dan je bil namenjen razpravi med direktorji in vodilnimi kadri nekaterih avstrijskih, nizozemskih in grških zadružnih bank, ki so občinstvu obrazložili delovanje svojih bančnih zavodov. Predvsem je zanimivo delovanje grških zadružnih bank, ki z razliko od ostalih zadružnih bank izplačujejo bonuse in dividende. Okroglice mize sta se udeležila le dva predstavnika italijanskih zadružnih bank, in sicer Marco Gabrielli iz hranilnice Cassa Rurale di Ledro in Nicola Di Santo iz zadružne banke Credito Trevigiano. Di Santo je obrazložil uspešno poslovanje zadružne banke iz Trevisa. Poudaril je uspeh banke na področju poslovanja z nepremičninami - banka je namreč pred kratkim kupila zgodovinsko vilo Emo arhitekta Andrea Palladia - in izpostavil željo, da bi banka še tesneje sodelovala in poslovala z mladimi podjetniki. Po njegovem mnenju bosta prav od krepitve odnosa z mlajšimi podjetniki in od sodelovanja z novimi, mlajšimi člani odvisna uspeh in dolgoročno preživetje zadružnih bank, ki so razpršene po italijanskem polotoku.

Škoda, da se ni povabilu k udeležbi na simpoziju v Trentu odzvalo večje število vodilnih menedžerjev italijanskih ljudskih in zadružnih bank, saj so bile na srečanju na voljo številne izvirne ideje, podkove analize in praktični nasveti za kakovostno poslovanje v zelo tveganem obdobju, in to brezplachano. Prav znanje, ki so ga podali udeleženci simpozija, bo v naslednjih letih še kako pomembno za preživetje zadružnega bančnega modela v Italiji in v Evropi nasploh.

POD ZELENO STREHO

Senčila vs toplota: 1- 0

Barbara Žetko

Kdor se odloči za pasivno hišo, želi prihraniti veliko denarja, ki bi ga sicer porabil za ogrevanje, saj so stroški za doseganje optimalne temperature v notranjih prostorih tovrstne zgradbe res minimalni. A če nas, ki ne živimo v takih hišah, pozimi skrbi, koliko plina ali kurilnega olja bomo porabili za ogrevanje, se poleti ne pretirano sprašujemo, koliko električne energije bomo porabili za klimatizacijo. Raziskave kažejo, da so stroški za ohranitev nizkih temperatur v toplih poletnih mesecih zelo visoki, kar pomeni, da moramo nujno upoštevati ta vidik, če želimo obnoviti naš dom v energijsko varčnem duhu in s tem doseči otipljive prihranke.

Da bo naša hiša res energijsko varčna, ne smemo torej zanemarjati nobenega aspekta. V naših krajih, še posebno ob morju in v nižini, so poletja precej topla in v nekaterih dneh so temperature tako visoke, da postane bivanje v notranjih prostorih brez primernih posegov neznosno. V zadnjih petnajstih letih so se zelo razširile klimatske naprave, ki uravnovešajo količino vlage v zraku in nižajo notranjo temperaturo do zadovoljivo, včasih celo pretirano nizke stopnje. Za uporabo teh pa je potrebno kar precej električne energije, kar posledično dolgoročno škodljivo vpliva na okolje.

Zakaj pa se ne bi izognili uporabi klime in si z boljšim načrtovanjem zagotovili optimalno temperaturo v notranjosti zgradbe? Pri pasivnih hišah moramo nujno upoštevati določena pravila, ki se jih lahko držimo tudi pri zgradbi nizkoenergijskih ali pri obnovi že obstoječih hiš.

Načela, po katerih se moramo ravnati pri načrtovanju, so različna, ampak vsa so bistvenega pomena in nobenega ne smemo zanemariti. Upoštevati moramo obliko hiše, njeno orientacijo, toplotno izolacijo zunanjega ovoja ter uporabo senčil in rastlinja. Ker si pri tem sami ne bomo mogli pomagati, se bomo morali posluževati arhitekta oz. tehnika, ki nam bo projektiral novo hišo ali prenovil obstoječo. Če pa smo kot investitorji seznanjeni z določenimi načeli, bomo lahko lažje sprejeli njegove izbire, ki so ključnega pomena za doseganje visokega bivalnega standarda.

Pri pasivni hiši je nujno omejevati toplotne izgube oz. izmenjave po zunanem ovoju, zato je pomembno, da je zunanjih površin glede na prostornino zgradbe čim manj. Najbolje je, če je objekt enostaven in kompakten. To je seveda bistveno pozimi, vendar taka oblika zgradbe ponuja tudi v poletnih mesecih svoje prednosti. Še večji pomen pa ima izbira zemljišča, ker je v mrzlih zimskih dneh nujno maksimalno izkoristiti energijo sončnega sevanja. To dosežemo z velikimi zasteklenimi površinami na južni strani zgradbe, skozi katere prihaja v notranje prostore ne samo svetloba, temveč tudi toplota.

Kar pa pozimi predstavlja prednost, se poleti spremeni v problem. Zaradi velikih oken se notranje temperature dvignejo do neznosnosti in pretirano bleščanje nas ovira pri delu. Zato so senčila v naših krajih nenadomestljiva, predvsem v primeru, da so fasade orientirane proti zahodu. Močno popoldansko sončno sevanje s svojim nizkim vpadnim kotom je treba ustaviti, preden žarki prodrejo skozi okna v notranjost in razgrejejo prostore. Senčila se morajo nahajati na zunanji strani okna, da se izognemo efektu tople grede. V nasprotnem primeru sončna energija segreje notranje prostore, ki jih je mogoče ohladiti le s klimatsko napravo. Notranja senčila kot so pliseji, klasične, panelne ali lamelne zavese in notranje žaluzije ne omogočajo toplotne zaščite in imajo zgolj dekorativno vlogo. Zaščitijo neposredno pred sončno svetlobo, ampak tu se njihova funkcija konča.

Če je fasada naše zgradbe orientirana proti jugu in pokriva okna dovolj globok nadstrešek ali balkon, bo to dovolj, da se poleti izognemo močnemu opoldanskemu sevanju. Če pa je fasada obrnjena proti vzhodu ali zahodu, se bomo morali posluževati drugačnih vrst senčil. V tem primeru so najbolj učinkoviti brisoleji, sestavljeni iz vertikalnih lamel, ki se vrtijo okoli svoje osi. Ker je zjutraj in pozno popoldne sonce precej nizko nad obzorjem, bi ne bila izbira horizontalnih lamel enako učinkovita, saj bi jih morali tako usmeriti, da bi popolnoma preprečili prodiranje sončnih žarkov in s tem pretirano otemnili notranje prostore. Vse te vrste senčil so ponavadi vgrajene v stavbo že od vsega začetka, včasih pa jih je mogoče postaviti tudi s kasnejšimi posegi. Če pa to ni izvedljivo, se lahko poslužujemo drugih, enostavnejših sistemov.

Najbolj uporabljena senčila pri nas so rolete in tende oz. markize, v Sloveniji pa se poslužujejo tudi zunanji žaluziji, ki so v Italiji le redkost. Ker markiz ne moremo pritrditi kamorkoli, ampak ponavadi le na stropne teras ali balkone in na dosegljive dele fasad, predstavljajo spuščene rolete najbolj učinkovit in enostaven sistem senčenja v primeru, da ga znamo pravilno uporabljati. Rolette ne smemo spustiti do okenske police, temveč jo moramo ustaviti 20 centimetrov nad to. Na ta način lahko zrak med roletom in steklom kroži in odvaja toploto. Pri tem je priporočljivo, da so tudi okna čez dan zaprta, saj ta tako kot pozimi ovirajo izgube toplote iz notranjosti proti zunanosti, tako poleti preprečujejo, da se vročina razširi v notranje prostore. Ponoči jih bomo lahko spet odprli in s tem zagotovili hlajenje naše hiše.

SLOVENIJA - V stolni cerkvi Marijinega vnebovzetja ob prisotnosti nuncija Juliusza Janusza

Škof Jurij Bizjak umeščen za koprskega škofa ordinarija

V pridigi spomnil, da smo »v tem času poklicani, da dvignemo kvišku oči in pogledamo naprej«

KOPER - V stolni cerkvi Marijinega vnebovzetja v Kopru je bil za novega koprskega škofa ordinarija včeraj umeščen škof Jurij Bizjak. Odkrijmo ponovno vsak svoje poslanstvo, okrepimo vlogo družine ter sprejmemo naloge sedanjega časa, je v nagovoru poudaril škof Bizjak.

"Sprejmi palico v znamenje pastirske službe in skrbi za celotno čredo, v kateri te je Sveti duh postavil, da kot škof vodiš božjo cerkev." S temi besedami je po prebrani papeževi buli o imenovanju novega škofa apostolski nuncij v Republiki Sloveniji Juliusz Janusz škofu Juriju Bizjaku izročil škofovsko palico in ga pospremil na škofovski sedež.

Nuncij je obenem izrazil prepričanje, da bo novi koprski škof ordinarij dober pastir ter da bo nadaljeval s prenovno verskega življenja ne le v svoji škofiji, temveč po vsej Sloveniji. Bizjaka so zatem pozdravili navzoči škofje, predstavniki duhovnikov, redovnikov in laikov.

Bizjak je v pridigi spomnil, da smo "v tem času poklicani, da dvignemo kvišku oči in pogledamo naprej". "Naj naši mladi začutijo in spoznajo, da je v družbi mogoče vzpostaviti prostost in pravičnost, urejenost in varnost, in najti poti v svetlejšo prihodnost," je poudaril, pridigo pa sklenil z besedami preroka Ageja: "Pogum, vse ljudstvo v deželi! Na delo! Kajti jaz sem z vami, govori Gospod nad vojskami".

Dosedanji koprski škof Metod Pirih, ki je koprsko škofijo vodil 27 let, je svojemu nasledniku zaželel "dobrih časov in dobrih sodelavcev, da bi cerkvi v naši škofiji služil z ljubeznijo in odgovornostjo, z bistroumnostjo in modrostjo, z močjo in trdnostjo dobrega pastirja ter zvesto in pogumno". "Dragi škof Jurij, naj te vodi Sveti duh, da boš škofijo popeljal proti novim obzorjem resnice, lepote in dobrote, in da boš z božjo in svojo besedo opogumljal vse ljudi dobre volje," je novemu škofu zaželel Pirih, ki se bo po upokojitvi umaknil v Vipavo.

Da si je v desetletjih na čelu koprške škofije Pirih pridobil srca in spoštovanje vernikov, svojega naslednika pa pripravljaj v duhu sodelovanja in medsebojnega spoštovanja, je poudaril tudi apostolski nuncij. "Prepričan sem, da bo vaša ekscelenca iz svojega zavetja v Vipavi pogosto odhajala služiti božjemu ljudstvu in pomagala svojemu nasledniku," je dejal.

Novega koprskega škofa ordinarija je pozdravil tudi kardinal Franc Rode. Koprška škofija dobiva po njegovih besedah izkušenega in zvestega pastirja, ki po več kot desetih letih služnja kot prvi sodelavec škofa Metoda dobro pozna škofijo, duhovnike in vernike Primorske.

Na obredu umestitve novega koprskega škofa ordinarija je bila poleg duhovnikov in redovnikov iz škofije navzoča večina slovenskih škofov, ljubljanski nadškof metropolit Anton Stres, mariborski nadškof metropolit Marjan Turnšek, kardinal Franc Rode in škofje oziroma njihovi namestniki iz Hrvaške, Srbije in Avstrije.

Bizjaka, pred tem koprskega pomožnega škofa, je papež Benedikt XVI. za koprskega škofa ordinarija imenoval 26. maja letos, ko je prejel odpoved službi zaradi dosežene starosti dosedanjega koprskega škofa Metoda Piriha. V škofa je bil Bizjak 5. julija leta 2000 posvečen v koprski stolnici. (STA)

Novi koprski škof ordinarij Jurij Bizjak

KULTURA - Sinoči na Rožniku v Ljubljani podelili nagrado

Andreju E. Skubicu za roman Koliko si moja? drugi kresnik

LJUBLJANA - Nagrado kresnik za najboljši roman preteklega leta je na sinočnji kresni večer na Rožniku dobil Andrej E. Skubic za roman Koliko si moja?. Z zgodbo o odnosu med moškim srednjih let in njegovim nekdanjim dekletom si je prislužil svojega drugega kresnika.

Nagrajenec je prejel ček v vrednosti 5000 evrov, nato pa je, pospremljen s kresno povorko, na vrhu Rožnika prižgal tradicionalni kres.

Izmed 110 romanov lanske produkcije so bila za nagrado, ki jo podeljuje časopisno podjetje Delo, nominirana še dela Potovci Cvetke Bevc, O znosnosti Aleša Čara, Opoldne zaplešejo škornji Zdenka Kodrič in V četrtek ob šestih Lucije Stepančič.

Dobitnika kresnika je na samem kraju podelitve izbrala petčlanska žirija pod predsedstvom Mirana Hladnika. V njej so bili še literarna zgodovinarica in profesorica Alojzija Zupan Sosič, literarna kritičarka Tina Vrščaj, Delov literarni kritik in novinar Igor Bratož ter Delova novinar

ANDREJ E. SKUBIC

narka Valentina Plahuta Simčič. Po Hladnikovih besedah odločitev tudi letos ni bila lahka, nekoliko pa jo je otežil še "oče nagrade" Vlado Žabot, ki je pred dnevi ocenil, da ni dobro, če je slovenski avtor preveč bran. A kot se je izkazalo, je polemiko sprožil zgolj iz želje po večji promociji kresnika, je dodal predsednik.

Skubic je ob prejemu nagrade zgolj izrazil veselje in se zahvalil, v pogovoru z nominiranci, ki so obiskovalcem krajšali čas, ko je žirija v Cankarjevi sobi sprejemala dokončno odločitev, pa je povedal, da

je pričujoči roman začel ustvarjati pred dvema letoma, ko je bil prav tako nominiran za to nagrado. Za naslov dela se je odločil dokaj pozno, po njegovem mnenju pa najboljše povzame njegovo bistvo, saj se nanaša na protagonistovo ljubezen, njegovo domačijo ali celo na njegovo mater. Odnosi do vsega trojega se povežejo v eno. Skubic je sicer kresnika prejel že leta 2000 za prvenec Grenki med.

Slovesna razglasitev najboljšega romana z letnico 2011 je na Rožniku potekala pod naslovom Od ljubezni do ljubezni. V soju bakel so jo z nastopi pospremili Gal in Severa Gjurić s skupino, Jure Tori, Klarisa in Della Segodba, Duo Malunca, plesna skupina Kjare Starič in Katja Šulc. Častni gost je bil pesnik Ciril Zlobec. Izmed 110 romanov lanske produkcije so bila za nagrado, ki jo podeljuje časopisno podjetje Delo, nominirana še dela Potovci Cvetke Bevc, O znosnosti Aleša Čara, Opoldne zaplešejo škornji Zdenka Kodrič in V četrtek ob šestih Lucije Stepančič. (STA)

SLOVENIJA - V Pozitivni Sloveniji so ogorčeni zaradi »politizacije« prireditve

Nekatere stranke kritične do petkove proslave ob dnevu državnosti v Ljubljani

LJUBLJANA - V nekaterih parlamentarnih strankah so kritični do petkove proslave ob dnevu državnosti. V Pozitivni Sloveniji (PS) so ogorčeni zaradi "politizacije" proslave, govor voditelja pa je bil po njihovem mnenju žaljiv do tistih, ki spoštujejo vrednote NOB. Predsednik DeSUS Karl Erjavec pa meni, da je govor povezovalca proslave vzpodbujal nestrpnost.

Kot so včeraj sporočili iz največje parlamentarne stranke Pozitivne Slovenije, ocenjujejo, da je bil govor igralca Jerneja Kuntnerja, ki je povezoval proslavo, "žaljiv do vseh, ki spoštujejo vrednote NOB in predstavnike veteranskih organizacij". Najbolj jih je, kot pravijo, škodiralo dejstvo, da se govor ni zgodil po naključju oz. spontano, ampak da je bil, kot menijo, skrbno načrtovan in napisan vnaprej z namenom obračunavanja z zagovorniki omenjenih vrednot.

Ker so prepričani, da je bil predsednik vlade Janez Janša seznanjen s scenarijem proslave in je scenarij odobril, pričakujejo, da se bo vlada opravičila

PREDSEDNIK KOORDINACIJSKEGA ODBORA ZA PROSLAVE BOŽO PREDALIČ

vsem državljanom, še zlasti tistim, ki jih je z organizacijo takšne proslave po mnenju stranke najbolj prizadela - borce NOB in predstavnike veteranskih organizacij.

V PS tudi pričakujejo, da se bodo koalicijske stranke opredelile do "tega škandaloznega početja" in se zanj opravičile, saj so se s podpisom koalicijske pogodbe med drugim zavezale, da ne bodo odpirale ideoloških tem. Strinjajo se tudi s predlogom Liberalne akademije, da bi se morali od besed, izrečenih v Kuntnerjevem govoru, ograditi

ti vsi politični akterji v Sloveniji. Erjavec pa je včeraj za STA ocenil, da so takšni govori neprimerni, ker vzpodbujajo nestrpnost. Ob državni proslavi bi morali po njegovih besedah vzpodbujati optimizem in pozitivna sporočila, ki bi povezovala narod in dajala upanje za boljše prihodnost.

Erjavec je govor označil za "nepotrebno provokacijo, ki ne sodi na osrednjo državno proslavo".

V SD se včeraj do proslave dodatno niso opredelili, spomnili so le, da sta v tem tednu tako sedanji predsednik stranke Igor Lukšič kot prejšnji predsednik Borut Pahor ocenjevala, da bi morale državne proslave združevati, ne razdruževati.

V ostalih strankah danes niso bili dosegljivi, že pred proslavo pa so se odzvali na odločitev glede vabljenja praporščakov.

Predsednik Državljanske liste Gregor Virant je tako dejal, da selektivno vabljenje praporščakov na državno proslavo vidi kot nepotrebno odpiranje

ideoloških tem in kot kršitev koalicijske pogodbe.

Tudi v SLS se niso strinjali z odločitvijo odbora za proslave in zanj niso videli razloga. Predsednik stranke Radovan Žerjav je organizatorja proslave zato pozval k opravičilu praporščakov. Največja državna proslava bi po mnenju stranke morala biti dogodek, ki združuje, povezuje in krepi narodno zavest.

V SDS so odločitev glede vabljenih na proslavo podpirali, saj da je prav, da pristojni zagotovijo dostojno praznovanje dneva državnosti s podobo, kot je bila na proslavi leta 1991. Njegov član in predsednik koordinacijskega odbora za proslave Božo Predalič pa je včeraj dejal, da je dobil za proslavo številne čestitke in da je Kuntner v govoru zgolj navajal dejstva.

V NSi o tej temi, kot so dejali, niso razpravljali, so se pa pred dnevi oglašili v strankinem podmladku, kjer so podarili, da "rdeča zvezda na proslavi ob dnevu državnosti nima kaj delati". (STA)

Koncert Gitarsi drevi po slovenski TV RAI

TRST - Danes, 24. junija, takoj po slovenskem TV dnevniku RAI, ob 20.50 bo na sporedu mesečnik Lynx, ki nastaja v sodelovanju med dvema televizijskima hišama: RAI in RTV Slovenija in specifično štirimi programskimi enotami: slovenskim in italijanskim TV programom RAI ter slovenskim in italijanskim programom TV Koper-Capodistria.

Tokrat so gledalci ob zaključku sezone vabljeni na koncert, ki je nastal v sklopu pobud Mednarodnega festivala Kras in ga je zunanja ekipa RAI z reportažnikom posnela junija 2011 v Prosvetnem domu na Opčinah. Gre za koncert srbske skupine kitaristov in vokalistov Gitarsi.

Štirje mladi, dovršeni kitaristi s koncertnimi in pedagoškimi izkušnjami, so le nekaj let nazaj ustanovili edinstveno skupino, ki naj bi s »klasičnimi« sredstvi nagovorila mlajše generacije. Nastala je tako skupina Gitarsi, ki je v kratkem času postala pravi fenomen na srbski glasbeni sceni.

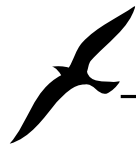
Mednarodni festival Kras jo je pripeljal v Trst lanskega junija in odkritje srbskih glasbenih lestvic je postalo prijetno presenečenje tudi za tukajšnje publiko. Koncert je nastal v sodelovanju s SKD Tabor v okviru niza Poletje pod kostanjem: prava protagonista večera in koncerta je bila kitara, to pot v neobičajni, sodobni preobleki.

Formula uspeha te skupine ima nepričakovane sestavine kot so akustične kitare in flamenko priredbe v kombinaciji z izvirnimi skladbami, ki izhajajo iz pop-govorice. Odlični glasbeniki Gitarsi-ja so našli pot do ubranega prepletanja klasičnega in modernega zvoka, jazza, spektakularnega flamenka, čustvene salse ali rumbe in prelepega fada. Člani skupine so Vladan Stojiljković, Dalibor Naumović, Bojan Ivanovski in Goran Kovačić. Slednji je avtor številnih hitov kot so "Čuvam te", "Ni zadnji ni prvi", "Mirno more" Aleksandre Radović, pesem Eurosonga "Rijeka bez imena" in mnogih drugih. Vsi člani so dobitniki številnih nagrad in profesorji kitare ter sodelujejo s priznanimi glasbeniki kot so Marija Šerifović, Željko Joksimović, Emi-na Jahović, Sergej Četković, Nina Badrić, Vlado Georgiev, Nataša Bekvalac, Balkanika, Jelena Tomašević.

Skupina Gitarsi bo na televizijskem posnetku predstavila uspešnice, s katerimi je zaslovela in izbor skladb iz zadnje zgoščenke. Po lanskem navdušenem odzivu publike v živo, bo tudi za televizijske gledalce koncert prijetno odkritje mladih glasbenih profesionalcev, o katerih bomo gotovo še veliko slišali. Za uredništvo in režijo dogodka sta poskrbeli Katerina Citter in Martina Repinc. Ponovitev koncerta bo kot običajno na sporedu v četrtek, 28. junija ob isti uri.

Demetra Malalan danes v finalu X Factorja

LJUBLJANA - Na Pop TV bo nočjo ob 20. uri na sporedu veliki finale oddaje X Factor. V njej bodo še zadnji nastopili Trebenka Demetra Malalan, skozi šov jo je vodil Damjan Damjanović, Matija Jahn, varovanec Jadranke Juras, in skupina In&Out, ki jo je pod okrilje vzel Aleš Urnjek. Vsak tekmovalc se bo predstavil s tremi skladbami. Prvo jim bodo dodelili njihovi mentorji, v drugi se bodo preizkusili v duetu z znanimi slovenskimi glasbeniki, tretja pa bo skladba po njihovem izboru. Vide-li bomo nastope Demetre s skupino Tabu, Matijo Jahna z Big Foot Mama ter In&Out z Majo Keuc. Po prvih dveh nastopih bodo seštelili prejete glasove in eden od finalistov se bo poslovil od šova. Preostala se bosta predstavila še s tretjo pesmijo in gledalci bodo odločili, kdo bo zmagovalac.

KAJ TVEGA ARMSTRONG

WASHINGTON - Ameriški kolesarski zvezdnik Lance Armstrong se je odzval na nedavne obtožbe ameriške protidopinške agencije (Usada), češ da je jemal prepovedana sredstva. Armstrong vztraja, da Usada nima dokazov o njegovih domnevnih prekrških, zato zahteva umik obtožb. Če bo Usada uradno sprožila obtožbo, bodo njegov primer začeli obravnavati novembra. Armstrong bi se lahko nato znašel tudi na Mednarodnem športnem razsodišču v Lozani - če bi slednje razsodilo v prid agencije, bi lahko kolesarju tudi črtali vse dosežke v karieri, vključno zmage na dirki po Franciji.

PELLIZOTTI DRŽAVNI PRVAK

BORGO VALSUGANA - Furlanski kolesar Franco Pellizzotti si je z včerajšnjo osvojitvijo državnega naslova privoščil pravo revažno. Zaradi nepravilnosti v biološkem potnem listu je doživel dve letni suspenz, naposled pa je državno protidopinško sodišče priznalo, da je bil nedolžen. Zato je zmaga na 254 km dolgi progi na Trientinskem (spet tekmuje šele od maja) še toliko bolj sladka. Z zaostankom 20 sekund sta se za njim uvrstila Danilo Di Luca in niti še 22-letni Moreno Moser, ki je navdušil tudi selektroja reprezentance Paola Bettinija.

VETTEL NAJHITREJŠI, ALONSO SLABO

VALENCIA - Svetovni prvak formule 1 Nemeec Sebastian Vettel bo današnje VN Evrope v španski Valencii začel z najboljšega startnega mesta. Na kvalifikacijah si je prvo vrsto privozil še Britanec Hamilton (McLaren). Tretji čas je dosegel Venezuelec Maldonado (Williams). Vettel si je privozil tretji zaporedni najboljši startni položaj in skupno že 33. v karieri. Ob Maldonadu bo iz druge vrste začel še Francoz Grosjean (Lotus). Brez najboljših deseterice sta ostala prvi Ferrarijev voznik Alonso na 11. mestu in veteran Schumacher na 12.

TRIESTINA - Župan Cosolini v pogovoru za naš dnevnik zavrača očitke o pasivnosti

»Občina ne vodi klubov«

Triestina je pred nekaj dnevi izginila iz nogometnih zemljevidov italijanskega polotoka. Stečaj tržaškega kluba je nedvomno razburil javnost in med tarčami kritik je bila tudi mestna uprava, češ da je politika premalo naredila za rešitev najpomembnejšega tržaškega nogometnega kluba. Pod udarom sta zlasti odbornik za šport Emiliano Edera in župan Roberto Cosolini. Po mnenju nekaterih se nista pri iskanju možnih kupcev 100-odstotno angažirala in tudi zaradi tega je združenje navijačev Triestine za jutri, ob 18. uri, sklicalo pred občinsko palačo tiskovno konferenco, na kateri bo govorila o stečaju Triestine. Župan Cosolini je za naš dnevnik poudaril, da je Občina »naredila vse, kar je bilo v njenih močeh. Stalno so se vrstili pogovori; bili smo povezani s stečajnim upraviteljem Turazzo in z vsemi interesi. A vsakič se je zataknilo, da bi se pogajanja uspešno zaključila. Možne kupce so predvsem prestrašili previsoki stroški, ki so se v bistvu še dodatno povišali z izpadom Triestine iz 1. v 2. divizijo. Seveda v te preobremenjujoče stroške gre vključiti tudi pogodbe igralcev. Nekateri so namreč zahtevali, da se najprej prekinejo pogodbe, šele nato bi bili pripravljeni se resneje pogovoriti o prevzemu kluba. A soglasja igralcev ni bilo.«

Župan se je obregnil tudi ob intervju, ki ga je v objavil dnevnik Il Piccolo: »Poglejte, Princivalli (nogometaš Triestine in Tržačan) lahko zahteva kar želi. V resnici so igralci krivi ne le za en izpad, temveč za tri zaporedne; od teh pa je bil zadnji tudi odločilen za stečaj kluba. Ko bi se ekipa na igrišču rešila, bi imeli nekaj več možnosti tudi za rešitev kluba. In moti se tudi, ko govori o odnosih med mano in Alettijem (nekdanjim predsednikom, ki je zavozil klub, op.ur.). Sam sem sprejel takratnega predsednika Triestine na občini takoj po njegovem prihodu v Trst, ker menim, da je bila to moja institucionalna dolžnost. Sploh si ne predstavljam, kakšne bi bile reakcije, ko bi srečanje odklonil. Od tistega dne pa se z Alettijem nisem nikoli več srečal in ravno tako nisem nikoli dajal navdušujočih izjav nad njegovim delovanjem kot predsednik Triestine. Tako, da očitke glasno zavračam. Dovolite mi še, da Princivalliju ugovarjam, ko se primer-

ja z drugimi uslužbenci Triestine. Da se profesionalni nogometaš postavlja na isto raven, kot navaden uslužbenec, ki se dnevno sooča s hudiimi ekonomskimi težavami, se mi le zdi nekoliko pretirano.«

Župan bo zdaj imel še bolj pomembno vlogo, saj bo moral ravno on zaprositi nogometno zvezo za vključitev morebitnega novega društva v D ali Elitno ligo. »Odvetnika Turazzo zelo

cenim, tako da srčno upam, da se bo zgledno sodelovanje med njim in mestno upravo nadaljevalo. Mislim, da je v teh mesecih svojo nalogo opravil ne le zelo profesionalno, a tudi s čustvom in ljubeznijo do Triestine. Le sodišče lahko sicer presodi, kateri od možnih kupcev zagotavlja najbolj varno bodočnost novonastalemu klubu in mislim, da bom sam potrdil oceno, ki jo bo izdalo sodišče, saj bodo na sodišču presodili,

če je kupec kredibilen. Treba dodati, da je stečaj Triestine posledica cele serije spornih uprav klubov. Mislim, da se po Bertiju ne da nikogar rešiti. Vsak je po svoji meri kriv za stečaj kluba.«

Glede brrezbrižnosti tržaških podjetnikov je bil Cosolini dokaj jasen: »Edini Tržačan, ki je bil s svojo skupino podjetnikov pripravljen pomagati nekemu, ki bi bil zmožen globlje seči v žep in postati gospodar kluba, je bil Pedicchio. Odkrito povedano v tem trenutku ni tržaških podjetnikov, ki bi lahko prevzeli nase breme celotnega upravljanja profesionalnega kluba. To bi lahko naredile le določene združbe, ki pa ali nimajo svojega upravnega sedeža v Trstu, na primer Wartsila, ali jih ne zanima investirati v nogomet. Trst je mesto 210 tisočih prebivalcev, v njem pa sta podjetništvo in industrija obrobne pomena. Ni dovolj zasebnih kapitalov, da bi ohranili vse v tem mestu, javni sektor pa ima druge naloge. Kot občina moramo spodbujati športno dejavnost, ne pa voditi klubov. Zdaj je naša primarna naloga ta, da nogometnemu Trstu omogočimo bodočnost. Če sem optimist ali pesimist ni pomembno, pomembno je le, da dobimo nekoga, ki je pripravljen ponovno spraviti k življenju Triestino.«

NOGOMET - Pri NK Kras pa so že skoraj sestavili ekipo...

»Rocco ne bo naš dom«

Predsedniku Goranu Kocmanu je za propad Triestine žal - Najeli so tri mlade igralce, zamenjali bodo oba vratarja

Krizo Triestine spremljajo pri Nogometnem klubu Kras, v tem trenutku vodilnem klubu na Tržaškem, z mešanimi občutki. »Seveda smo ponosni, da smo napredovali v D-ligo, resnici na ljubo pa se mi zdi res škoda, da je Triestina tako klavno propadla. To ni pozitivno,« je ocena predsednika zahodnokraškega kluba Gorana Kocmana. Po njegovem mnenju bo zdaj zelo težko najti kupca za nastop v D-ligi, prej se mu zdi realno, da bi Triestina lahko igrala v elitni ligi, seveda pa bi se morebitnega prvenstvenega derbija pri Krasu zelo veselili. »To bi bil za našo manjšino veliki dogodek,« je prepričan Kocman. Kras tudi nima nobenega namena, da bi svoj igralni dom preselil na Rocco v Trst. »Tam bomo kvečjemu igrali, če bodo oblasti kakšno našo tekmo uvrstili med rizične,

čeprav je seveda igrati na Roccu zelo lepo,« je povedal Kocman.

V prejšnjih dneh so se širile ocene, da bi morebitni investitor za nastop Triestine v D-ligi potreboval najmanj en milijon evrov (300.00 samo za odkup imena kluba), vendar se Kocmanu zdi takšna vsota zelo visoka. »Zagotavljam vam, da stane nas D-liga dosti, dosti manj, res pa je, da je naš cilj zgolj obstanek. Z vsoto, ki jo navajate, sestaviš v D-ligi ekipo, ki mora obvezno doseči napredovanje,« je dejal Kocman.

Pri Krasu so vsekakor ekipo za naslednjo sezono že skoraj sestavili. Potrdili so devet starejših igralcev, med njimi ni več vratarjev Lorenzona in Donna (ki se nista kdove kako izkazala), branilca Corsa in vezista Modola. Na tržišču iščejo pred-

vsem mlade igralce (letnik 1992 in mlajši), ki so v D-ligi, v kateri morajo štirje obvezno stalno igrati, ključnega pomena za uspeh. Tri so že najeli. To so 1,89 metra visoki vratar iz Trsta Luca Budicin (letnik 1994), ki je v minuli sezoni igral za Treviso v ekipi prvenstva Beretti, še prej pa za Virtus Corno in Triestino, vezist Andrea Osso Armellino (letnik 1993), igralec iz Udinesejeve šole, ki je lani igral za Manzanese v elitni ligi, in ofenzivni vezist Eros Pavan (letnik 1992), ki je v D-ligi že igral z Italo San Marco in Torviscoso. Mladih igralcev iščejo še nekaj (še enega vratarja in vsaj branilca), v svoje vrste pa bi želeli privabiti tudi še enega izkušnega vezista. Kandidate že imajo na muhi, do konca prihodnjega tedna naj bi ekipa tudi že dobila dokončno obliko, je obljubil Kocman.

NOVO MESTO - 36. srečanje slovenskih športnikov iz obmejnih dežel

Odprava ZSŠDI se je izkazala

Odbojkarice 1., košarkarji 2., nogometaši in namiznoteniški ekipi pa tretji

50-članska odprava ZSŠDI se je vrnila s 36. dvodnevne srečanja slovenskih športnikov iz obmejnih dežel, ki ga je v Novem mestu za mlade do 15. leta organiziral Olimpijski komite Slovenije. Naše ekipe so se izkazale. Odbojkarice so namreč zmagale, košarkarji so bili drugi za zelo močno domačo ekipo Krke, nogometaši (8 igralcev Sovodenj in 8 igralcev Krasa) so bili 3. za domačini in Korošci, moška in ženska namiznoteniška ekipa pa sta pristali na 3. mestu. Gostoljubni domačini so se izkazali, Novo mesto pa se je pokazalo v svoji najlepši luči pravega športnega mesta. O tekmovalju bomo še poročali.

TENIS - Prva ženska ekipa Gaje v D3-ligi

Odslej za napredovanje

Prva ženska ekipa Gaje, ki je letos nastopala v D3-ligi, se bo od 1. julija dalje borila za napredovanje. V skupini 2 je namreč osvojila prvo mesto, potem ko je v odločilnem srečanju v zadnjem krogu rednega dela zmagala s 3:0 proti ekipi Circolo Marina Mercantile A. Odločilni sta bili že zmaga Jessice Varljen in Nicol Puggiotto med posameznikami, točko v dvojicah pa je ob Puggiottovi prispevala še Cirila Devetti. Gaja A se bo v nadaljevanju tekmovanja pomerila z najboljšimi ekipami ostalih skupin iz FJK. V višjo ligo napredujeta dve ekipi.

Gaja B, druga ekipa padriško-groapskega kluba, pa je v zadnjem krogu rednega dela izgubila z 2:1 proti Triestinu – ekipi, ki je prvi favorit za napredovanje. Edino točko je prispevala Lara Betocchi, ki je nasprotnico prekosila po napetem 3. nizu, Martina Bellettini je izgubila, v dvojicah pa sta se igralci Gaje borili le v prvem nizu, saj se je v nadaljevanju tudi lažje poškodovala Betocchijska. S 4 točkami je Gaja osvojila v skupini 1 2. mesto za Triestinom.

Igralci U12 pa so na deželni fazi zaključili svoje nastope že v prvem krogu, kljub temu pa so bili z letošnjimi nastopi mladih pri Gaji zelo zadovoljni. Rovereto je bil po pričakovanjih boljši s 3:0, saj ga sestavljajo leto starejši igralci. Tokrat so igrali Andrea Camporeale, Filippo De Dominis in Mirko Jovanović, Simone Genzo pa je bil odsoten.

Ekipa U14 v deželnem polfinalu

Ekipa deklet Gaje do 14 let se je uvrstila v deželni finale. Včeraj je v polfinalu s 3:0 premagala ekipo TC Fiume veneto. Sestri Puggiotto sta v treh dvobojih prepustili svojima nasprotnicama skupno le tri igre! V finalu se bo Gaja konec prihodnjega tedna pomerila z zmagovalcem dvoboja med TC Citta' di Udine in TC Forgaria. V ekipi U14 Gaje je tudi Lara Betocchi, ki pa v polfinalu ni igrala, ker v teh dneh na igriščih sosednjega kluba TC Triestino nastopa na mednarodnem turnirju Europ. V kvalifikacijah je premagala že tri nasprotnice, danes jo čaka dvoboj proti sovrstnici iz Rusije za preboj v glavni del turnirja, ki se začneja v ponedeljek.

ODBOJKA - 3. memorial Daniela Boškina

Tretjič zmagala Sloga

V finalu je s 3:1 odpravila goriško Olympio - Priznanja Peterlinu, Masiju, Terpinu in Saveriju

S finalnima tekmama se je v petek zaključil odbojarski turnir, ki ga je na odprtem igrišču v Pevmi organiziralo lokalno društvo Naš prapor. Šlo je za tretjo izvedbo odbojarskih večerov, ki jih omenjeno društvo pripravlja v spomin na svojega prerano preminulega odbojkarja Daniela Boškina. Kot smo v prejšnjih dneh že poročali, se je tridnevnega turnirja udeležilo osem ekip. Prvi večer so stopila na igrišče moštva: Naš prapor, Olympio, Soča in Mossa. To predtekmovalno skupino jer osvojila goriška Olympio, ki je v finalnem srečanju premagala sovođenjsko Sočo s 2:0 (25:19; 25:23). Četrtek odbojarski večer so oblikovale šesterke OK Val, Naš prapor (bivši soigralci Daniela Boškina), Sloga in Panterji (ekipo so iz krajevnih igralcev sestavili zadnji trenutek in je nadomestila Prvačina, ki je odpovedala udeležbo). Z zmago v tej skupini si je nastop v finalu zagotovila Sloga, ki je v zaključnem srečanju odpravila OK Val z 2:1 (16:25; 25:15; 25:12). V petek sta bili na vrsti dve tekmi. Najprej sta stopili na igrišče šesterki, ki sta v predtekmovalnih skupina zasedli drugo mesto, OK Val in Soča. Večjo uigranost so pokazali igralci OK Val, ki so pristali na končnem tretjem mestu z zmago z 2:0 (25:15; 25:17). Sledil je finale, ki so ga odigrali po sistemih treh zmaganih setov. Gledalci so lahko sledili res lepi in borbeni tekmi, ki jo je na koncu osvojila Sloga, vendar se Olympio ni predala do zadnje točke. Openci so slavili s 3:1 (25:23; 25:19; 20:25; 25:21). To je bilo že tretje leto zapored, da je Sloga osvojila turnir v Pevmi. Vsem tekmam je sledilo veliko

Med nagrajevanjem v Pevmi

gledalcev, ki so lahko gledali kar dobre posezonske tekme. Pri ekipah se je sicer poznalo, da so nastopile v »zadržanih« postavah, kar pa vdušja na prizorišču ni okrnilo. Finalnim tekmam je sledilo nagrajevanje in družabnost z okusno paštašuto, ki jo je pripravilo društvo gostitelj. Pokale se prejele prve tri uvrščene ekipe ter najboljši igralec turnirja (Ambrož Peterlin-Sloga), najboljši center (Francesco Masi-OK Val), najmlajši igralec (Jernej Terpin – 16 let, Olympio) in najbolj izkušen (Alessandro Saveri – 54 let, Mossa). Vinsko darilo sta prejela sodnika, ki se enako pišeta (Igor Tomšič) in prihajata iz Sovodenj. Na koncu je društvo Naš prapor hčerki in sinu Daniela Boškina, Carlotti in Matiji podarilo pokal v spomin na odbojarski turnir, posvečen njenemu očetu. Pokale in darila so darovala razna podjetja (Mučič, Ferralluminio ter vi-

narji Radikon, Princič in Fiegl), zmagovalcem pa so jih izročali Danielova vdova Roberta, brat Maks, otroka ter Valentin Juretič v imenu društva Naš prapor. (VIP)

ŠD SOKOL V NABREŽINI

Odprtje in turnir

V Nabrežini so uradno odprli igrišči na mivki (in bar) v središču vasi, ki so jih sicer dogradili lani. Ob prisotnosti župana Vladimirja Kukanje in deželnega svetnika Igorja Gabrovca je igrišča blagoslovil župan Ugo Bastiani, govorilo pa je imel predsednik ŠD Sokol Savo Ušaj. Takoj zatem se je začel 2. turnir 24 ur odbojke, ki se ga letos udeležuje kar 28 ekip, končal pa se bo danes ob 18. uri. Pogled na množico deklet in fantov in šotorov je bil res lep.

JADRANJE - Optimisti Jana Germani 1. na Gardi

Nastopili tudi člani TPK Sirena

Tržaška Slovenka Jana Germani, sicer tekmovalka Jadranskega kluba Izola, je zmagala med 151 jadranci na tradicionalni, 37. regati Optimist D'Argento, ki jo vsako leto organizira Jadranski klub Torbole. Regato je že večkrat v preteklih letih osvojil Slovenec, da je postala slovenska zmaga skorajda tradicija, tako je bil leta 2010 na najvišji zmagovalni stopnički Peter Lin Janežič, ki je letošnjo regato zaključil na skupnem petem mestu. Povedati je treba, da je jadrnalno prizorišče Garda znano po močnem vetru, čeprav letošnja regata ni potekala ravno v takih pogojih. Največ vetra so imeli jadranci v sredo na prvi dan regate, četrtek in petek pa sta potekala v znamenju spremenljivega vetra. Jana je prepričljivo začela regato z drugim, četrtim ter prvim mestom in se takoj prvi dan že povzpela na vrh lestvice. Drugi dan je imela malo smole saj so organizatorji dali štartni znak, ko niso bili še vsi jadranci na liniji in je Jana zamudila priložnost ostati na samem vrhu, a je v drugem in tretjem plovu solidno jadrala in si priborila že drugo prvo mesto v posameznem plovu. Zadnji dan je potekal v znamenju šibkejšega vetra, Jana pa je spet zaključila plov na prvem mestu, ki je s petim mestom v zadnjem plovu omogočil absolutno zmago pred domačini Alberto Tezza, Patrick Zeni in Davide Duchi.

Na regati so nastopili tudi Sirenini Optimisti pod vodstvom trenerja Roberta Delucije. Zanje je bila regata dobra šola. Sara Zuppin je končala na 75. mestu, Pietro Osualdini na 79. mestu med junioresi. Med kadeti je bil Tinej Sterni na 24. mestu, Elisa Manzin pa na 36. mestu.

Regata je bila na visokem nivoju saj so se na prva mesta uvrstili jadranci Italijanske ter slovenske reprezentance, ki bodo zastopali te države na svetovnem in Evropskem prvenstvu.

Naj omenimo še, da se bo Germanijeva čez manj kot mesec dni borila na svetovnem prvenstvu v Santo Domingo z najboljšimi svetovnimi jadranci v razredu optimist. Svetovno prvenstvo leta 2013 pa bo na Gardskem jezeru, praktično na istem prizorišču regate Optimist D'Argento.

ŠD Sokol: Sprva samo odbojka, nato pa še ostali športi

V nabrežinski občinski telovadnico se je teden po zaključku pouka mudilo 34 osnovnošolcev, ki so se na kempu v organizaciji Sokola učili prvih odbojarskih korakov. Pri delu jutra so se razgibali z igrami in stafetami, nato pa so pod vodstvom Lajris Žerjal in Norči Zavavlav ter Janike Škerl, Marinke Devetak, Marije Pertot in Urške Vidoni vadili miniodbojko. Med tečajniki je bila večina deklet, vadilo pa je tudi šest dečkov. Pri Sokolu bodo čez teden dni, od 2. do 6. julija priredili še športni tabor, kjer bodo otroci spoznavali različne športne panoge na zunanem igrišču v Nabrežini. Osnovnošolci in dijaki prvih razredov srednje nižje šole se bodo preizkusili tudi na hokeju na travi, v tenisu in odbojki na mivki.

KŠD Vipava: Zdaj znajo vsi kotalkati

Dvotedenski kotalkarski kemp ŠZ Vipava je letos privabil osemnajst otrok (tudi tri dečke), ki so na Peči spoznavali svet umetnostnega kotalkanja. Med udeleženci jutranjega tečaja (vadili so od 8.00 do 13.00) so nekateri prvič obuli kotalko: sprva so se učili le korakanja, po dveh tednih pa so že kotalkali brez dodatne pomoči: »Čas, ki ga otrok potrebuje, da se nauči kotalkati, se razlikuje od otroka do otroka, vsekakor pa se večinoma vsi naučijo pred koncem kempa,« je pojasnila Elena Vizintin, ki s pomočjo Daniele Vizintin in Monice Quaggiato vodi poletno vadbo. Udeležence so vsak dan razdelili v dve skupini, tako da je ena vadila na kotalkališču, druga pa telovadila. Ob kotalkanju so otroci tudi izdelovali ročna dela, se igrali in se pridružili plesni delavnici pod vodstvom Jelke Bogatec.

ŠD Vesna: Nogomet in ...

Program nogometnega kempa v organizaciji ŠD Vesna je bil letos zelo pester. Štiriintrideset otrok je od jutra do poznega popoldneva utrjevalo osnovne nogometne, vsak dan pa se je preizkusilo tudi v ragbyju, odbojki, košarki in tenisu (trikrat so obiskali teniško igrišče v Nabrežini). Med tečajniki je bila večina dečkov, z nogometnimi prvinami pa so se soočili tudi štiri dekleta. Skupino otrok od 5. do 11. leta so vodili nogometni trenerji Stefano Magagna, Andrea Ruzich, Dean Ghira, Stefano Simeoni, Diego Borelli, Martina Sichenze in Ajlin Alp, trenersko ekipo pa so dopolnjevali še lavio Mongardini (ragby), Walter Widman (košarka), Kristjan Stopar (odbojka) in Giovanni Della Nora (tenis).

Obvestila

ŠZ BOR sklicuje jutri, 25. junija 2012, ob 19.30 v prvem sklicanju in v ponedeljek, 2. julija 2012, ob 20.30 v drugem sklicanju, svoj redni letni občni zbor, v prostorih KD Slavko Škamperle, na Stadionu 1. Maja, Vrdelska cesta, 7.

ŠZ SOČA IN ZSSDI organizirata v sovođenjski telovadnici od 25. junija do 29. junija enotedenski odbojarski kemp za fante in punce do 14. leta starosti. Informacije in vpisovanje na sledeči telefonski številki: 328-2164007 (Fabio) in 329-1250136 (Peter).

AŠD ZARJA vabi na redni občni zbor, ki bo jutri, 25. junija, ob 20.00 v prvem in ob 21.00 v drugem sklicanju v prostorih športnega centra v Bazovici.

AŠZ JADRAN vabi na redni občni zbor, ki bo jutri, 25. junija 2012 ob 19.30 v prvem in ob 20.30 uri v drugem sklicanju v Kulturnem domu Prosek Kontovel na Proseku.

z iskrico v očeh

Tisto, ki jo pusti tudi bežen pogled v strani dnevnika, vsako jutro. Iskrico védenja o tem, kar se spreminja, in o tem, kar ostaja nespremenjeno. O naših ljudeh in njihovih dejanjih. O vsem, kar smo preživeli, in o tem, kar nas še čaka. Iskrico zavesti, da dokler se spoznavamo, javljamo, debatiramo, ostajamo močnejši.

Tudi zato vam Primorski dnevnik ponovno ponuja priložnost, da se naročite na **6-mesečno dostavo dnevnika po nižani ceni**. Znižana naročnina na tiskano izdajo Primorskega dnevnika za **6 mesecev, od 1. julija 2012 do 31. decembra 2012, znaša 90 evrov** in jo lahko poravnate tudi v dveh obrokih: **45 €** do 30. 7. 2012 in **45 €** do 30. 9. 2012.

Bralcem, ki jih zanima tudi spletna izdaja dnevnika, nudimo za isto obdobje posebno naročnino na **tiskano in spletno izdajo za skupnih 100 €**. Tudi to naročnino lahko poravnate v dveh enakih obrokih.

Naročniki, ki se bodo naročili pred koncem tega meseca, bodo časopis do konca junija prejeli brezplačno.

Vsi novi naročniki bodo dobili v dar knjigo Spomini na leto 1945.

Primorski dnevnik je naš. Podprimo ga.

POLETNA
PONUDBA
ZA NOVE
NAROČNIKE

6-mesečna naročnina
na Primorski dnevnik
po nižani ceni
+ DARILO
90 evrov

INFORMACIJE:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu

 Primorski
dnevnik

Dnevnik Slovencev v Italiji

 Zadruga

VREMENSKA SLIKA

Zaradi grebena visokega zračnega pritiska bo vreme v naši deželi v nedeljo razmeroma stanovitno; med ponedeljkom zvečer in torkom zjutraj pa nas bo zajela hladna atlantska fronta, pred njo pa bolj nestanovitni zahodni tokovi.

Nad jugozahodno in srednjo Evropo je območje visokega zračnega tlaka. Od vzhoda priteka k nam toplejši in nekoliko bolj suh zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 5.16 in zahaja ob 20.58
Dolžina dneva 15.42

LUNINE MENE

Luna vzhaja ob 10.18 in zahaja ob 23.31

PLIMOVANJE

Danes: ob 8.11 najnižje -41 cm, ob 15.39 najvišje 36 cm, ob 21.49 najnižje -3 cm.
Jutri: ob 1.31 najvišje 5 cm, ob 9.01 najnižje -33 cm, ob 16.29 najvišje 40 cm, ob 23.20 najnižje -12 cm.

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv bo ugoden in ob sončnem vremenu spodbuden.

MORJE

Morje je močno razgibano, temperatura morja 24 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C	
500 m	25
1000 m	19
1500 m	14
2000 m	11
2500 m	8
2864 m	7

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 9 in v visokogorju 10.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Zjutraj bo lepo in jasno po vsej deželi, ob obali bo pihala zmerna burja; popoldne bo po nižinah in ob obali še vedno lepo, pihali bodo lahni krajevni vetrovi, medtem ko bo v gorah spremenljivo z možnostjo posameznih krajevnih ploh.

Danes bo večinoma sončno, burja na Primorskem bo čez dan ponehala. Najnižje jutranje temperature bodo od 10 do 16, na Primorskem okoli 18, najvišje dnevne od 25 do 29, na Primorskem okoli 31 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

V gorah bo povečini pretežno oblačno, že zjutraj bo rahlo deževalo po širšem območju; čez dan pa nevihte. Po nižinah in ob obali bo spremenljivo oblačno, čez dan bodo možne posamezne plohe in nevihte najprej po nižinah, pozneje tudi ob obali. Pozno popoldne oz. zvečer bo ob obali in na vzhodu spet zapihala zmerna burja.

Jutri bo več oblačnosti, na severu in zahodu se bodo že kmalu začele pojavljati krajevne padavine, deloma kot plohe ali nevihte, ki se bodo čez dan razširile nad večji del Slovenije.

montedoro
freetime

Jutri smo odprti

Milje(Trst) - www.montedorofreetime.it - Brezplačno parkirišče